

ЗМІСТ

Засідання двадцять п'яте, ранкове (Вівторок, 3 квітня 2018 року)

Виступи уповноважених представників депутатських фракцій і груп	...3
Прийняття Закону «Про внесення змін до статті 30 Закону України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб» щодо членів сім'ї, які мають право на пенсію в разі втрати годувальника»	...15
Усунення неузгодженостей у тексті Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення прикордонної безпеки держави»	...22
Голосування щодо включення питань до порядку денного сесії	...23, 70
Відхилення проектів законів:	
«Про внесення змін до Закону України «Про запобігання корупції» щодо особливостей фінансового контролю окремих категорій осіб»	...36
«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення відкритості для суспільства інформації про фінансування діяльності громадських об'єднань та використання міжнародної технічної допомоги»	...36

Прийняття рішення про запрошення на пленарне засідання Верховної Ради України 4 квітня 2018 року заступника Генерального прокурора України – керівника Спеціалізованої антикорупційної прокуратури Холодницького Н.І., директора Національного антикорупційного бюро України Ситника А.С. ...71

Відхилення Закону «Про службу в органах місцевого самоврядування» (нова редакція) з пропозиціями Президента України ...72

[Результати поіменної реєстрації](#)

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ ДВАДЦЯТЬ П'ЯТЕ

*Сесійний зал Верховної Ради України
3 квітня 2018 року, 10 година*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго ранку. Прошу народних депутатів заходити до залу, підготуватися до реєстрації. Займайте, будь ласка, робочі місця.

Прошу зареєструватися. Увімкніть систему реєстрації.

У залі Верховної Ради України зареєструвалися 367 народних депутатів. Ранкове пленарне засідання оголошується відкритим.

Колеги, сьогодні день народження народного депутата Юрія Володимировича Тимошенка. Привітаємо його. Пане Юрію, вітаємо вас! *(Оплески)*.

Відповідно до Регламенту сьогодні маємо 30 хвилин для виступів уповноважених представників депутатських фракцій і груп. Нагадую, що першим розглядатимемо питання про відміну електронного декларування для громадських діячів та іноземців, які обираються до наглядових рад. Я прошу всі фракції максимально зобілізувати народних депутатів. Прошу голову Комітету з питань запобігання і протидії корупції повідомити, чи був кворум, чи комітет зранку прийняв рішення. Якщо комітет не прийняв рішення зранку, я даю доручення провести засідання комітету під час пленарного засідання. Якщо є потреба, його можна провести в залі, зробити висновок щодо зареєстрованих законопроектів, які ми обговорили й узгодили, під якими стоять підписи більшості керівників фракцій.

Я даю доручення комітету під час виступів від фракцій на пленарному засіданні Верховної Ради України (часу буде достатньо) негайно провести екстрене засідання комітету і прийняти рішення щодо двох зареєстрованих законопроектів. Прошу передати моє доручення технічним службам і голові комітету.

Прошу представників фракцій і груп записатися на виступи. Колеги, прошу підготуватися і записатися на виступи від фракцій і груп.

Від «Опозиційного блоку» слово для виступу надається голові фракції Юрію Бойку. Будь ласка, з трибуни.

БОЙКО Ю.А., член Комітету Верховної Ради України у справах ветеранів, учасників бойових дій, учасників антитерористичної операції та людей з інвалідністю (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Шановний Голово! Шановні народні депутати! Я в черговий раз закликаю Верховну Раду припинити обговорення й полеміку довкола малозначних подій та перейти до вирішення нагальних проблем, що хвилюють громадян. Це, у першу чергу, питання миру.

Минулого тижня лідери країн «Нормандської четвірки» ще раз підтвердили прихильність до Мінських угод як до єдиного механізму врегулювання ситуації на сході країни. Парламенту треба припинити ігнорувати проблему Донбасу, зокрема питання переселенців, з якими я минулого тижня спілкувався у Харківській та Луганській областях. Це півтора мільйона людей без прав на нормальне життя. На допомогу переселенцям з бюджету виділяється 13 мільйонів гривень, а 3 мільярди надали уряди США та Німеччини. Це дуже показово. Ми вимагаємо розгляду цього тижня наших законопроектів стосовно переселенців, зокрема, щодо збільшення фінансування.

Поспілкувавшись з людьми на продовольчих ринках у регіонах, я почув, що влада підготувала черговий подарунок до Великодня. Так званий великодній продовольчий набір подарожчав за рік на 130 гривень. Це показовий результат роботи, зокрема парламенту.

Зустрівшись із підприємцями, я ще раз переконався, що має бути державна програма підтримки реального сектору економіки і створення нових робочих місць. У нас є чітка програма економічного розвитку країни. Треба знизити податки, дати підприємствам можливість отримати дешеві кредити, знизити тарифи і припинити «кошмарити» бізнес. Треба дати можливість людям працювати і заробляти. Замість цього влада продовжує залякувати населення неіснуючими загрозами, а ворогами хоче зробити всіх, хто не згоден з діями влади, яка будує

поліцейську державу. Це шлях у 1937 рік. Таким чином Україна може остаточно попрощатися з європейськими перспективами і цінностями.

Останнє. Напередодні Великодніх свят закликаємо всі сторони дотримуватися перемир'я та режиму тиші на лінії зіткнення, забезпечити в містах і селах безпеку громадян, не допустити провокацій, щоб кожен міг помолитися у храмах і зустріти Світлий день Воскресіння Господнього з миром у душі.

Дякую за увагу.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, шановний пане Юрію.

Запрошую до слова представника партії «Самопоміч» Олену Сотник.

СОТНИК О.С., секретар Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Доброго ранку, громадяни! Я хочу повідомити вам, що сьогодні зранку влада продовжила цинічно знущатися над громадським сектором. Комітет з питань запобігання і протидії корупції навіть не зібрався. Виконуючий обов'язки голови комітету просто не з'явився. Не розглядалися законопроекти, визначені як пріоритетні.

Учора на засіданні Погоджувальної ради провладна коаліція стверджувала, що скасує ганебне електронне декларування для громадських діячів. Ну що ж, думаю, ви добилися того, чого хотіли. Ключовим завданням була дискредитація. Провладні представники починають дуже активну дискредитацію громадського сектору (*Шум у залі*).

Я казала, що існують три причини запровадження електронного декларування для громадських діячів. Президент мав найвищий рівень цинізму, коли стверджував, що електронне декларування треба негайно скасувати, тому що тричі мав можливість це зробити. Перша – не дозволити коаліції голосувати, друга – накласти вето на закон, третя – принаймні повернути закон до парламенту зі своїми пропозиціями. Він цього не зробив.

До 1 квітня всі чекали, активно робили вигляд, що хочуть скасувати е-декларування, але не зробили цього. Чому? Для того, щоб дискредитувати громадський сектор, принизити Україну перед європейськими партнерами і світом, тому що це недемократично. Я стверджую, що це гірше, ніж закон про іноземних агентів у Російській Федерації. Ви просто хотіли помститися громадським активістам, які фактично розкривають ваші корупційні діяння у стінах парламенту.

Ми вимагаємо негайно внести це питання на розгляд і скасувати ганебне електронне декларування для громадського сектору, припинити принижувати незалежний громадський сектор – єдиний, який контролює владу в цій державі.

Останнє. Під стінами парламенту знаходяться аграрії, які з'їхалися з усієї країни. Вони перекриють дороги і вимагатимуть, щоб ви повернули гроші, вкрадені в них за 10 хвилин до прийняття бюджету. Ми вимагаємо проголосувати сьогодні законопроект [№ 7403-2](#). Поверніть аграріям гроші (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, шановна пані Олено.

Запрошую до слова лідера фракції «Народний фронт» Максима Бурбака. Колеги, прошу створити спокійнішу атмосферу в залі, щоб було зручно виступати.

БУРБАК М.Ю., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України у справах ветеранів, учасників бойових дій, учасників антитерористичної операції та людей з інвалідністю (одномандатний виборчий округ № 204, Чернівецька область, політична партія «Народний фронт»).* Шановні колеги! Три тижні тому «Народний фронт» зареєстрував проект постанови про звернення до міжнародної спільноти щодо неприпустимості будівництва газогону «Північний потік-2». Водночас уряд США заявив про введення санкцій проти компаній, які братимуть участь у будівництві «Північного потоку-2». Європарламент ухвалив законопроект Єврокомісії про поширення єдиних правил внутрішнього газового ринку Євросоюзу на «Північний потік-2». Лише профільний комітет Верховної Ради ніяк не може розглянути на своєму засіданні наш проект постанови, щоб парламент зміг нарешті його проголосувати.

Нагадаю тим, кому здається, що протидія будівництву «Північного потоку-2» не така важлива для України. Ідеться про російський «Газпром», співпраця з яким завжди містить серйозні ризики. Якщо наперекір інтересам Європи «Північний потік-2» буде збудовано, громадяни європейських країн дуже скоро відчують російську люб'язність через диктат «Газпрому». Згадайте, що 1 березня цього року, коли в Європі були морози, «Газпром» знизив тиск у трубі, зменшивши обсяги постачання своєї продукції в Європу.

«Nord Stream-2» треба поховати, бо це план енергетичного упокорення всієї Європи. Імперська державна монополія «Газпром» ніколи не відокремить бізнес від гібридної агресії проти Європи. Хімічна атака Росії на Британію, нове загострення стосунків між Росією та Заходом – це ілюстрація дикунства Кремля та психічної неврівноваженості російського диктатора. Впроваджувати «Північний потік-2» за таких умов цілковито безвідповідально. Ми повинні донести це всьому світу і засвідчити однозначну позицію українського парламенту в цьому питанні.

Фракція «Народний фронт» закликає народних депутатів і профільний комітет підтримати наш проект постанови. Ми звертаємося до Президента та уряду України з вимогою ініціювати консультації з Єврокомісією щодо «Північного потоку-2» відповідно до підписаної Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом.

Боротьба з «Газпромом» та газовою зброєю Кремля повинна продовжитися в цьому залі. У 2014 році, завдячуючи уряду Арсенія Яценюка, ми почали судовий процес у Стокгольмському арбітражі з «Газпромом» і виграли його, заощадивши громадянам України 60 мільярдів доларів. Я переконаний: ми в цій боротьбі переможемо.

Фракція «Народний фронт» вимагає скасувати законодавчу вимогу про декларування доходів громадськими активістами та особами, які отримують кошти з-за кордону за програмою допомоги, а також іноземними членами наглядових рад. Наша позиція незмінна. Сьогодні ми проголосуємо за скасування цієї норми.

Ще трохи на антикорупційну тему. Рівень довіри до новостворених антикорупційних органів украї низький. Замість розслідування мільярдних корупційних схем бачимо міжособні піарні війни. Ніхто так не дискредитував боротьбу з корупцією в Україні, як це зробили антикорупційні органи. «Народний фронт» – політична сила, яка виборювала впровадження антикорупційної реформи, вкрай обурена

чварами між керівниками антикорупційних органів. Українське суспільство очікує результатів, а не чергових шоу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо, шановний пане Максиме.

До слова запрошується... Шановні колеги з Радикальної партії, хто від вас виступатиме? Зараз ваше слово.

До слова запрошується лідер фракції Радикальної партії Олег Ляшко.

ЛЯШКО О.В., член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Радикальна партія. І вчора, і сьогодні Голова парламенту й так звані молоді активісти виходять і розповідають тут, що головна проблема в країні – скасування електронного декларування для громадських активістів.

Слухайте, дорогі товариші, панове, друзі, «грантожери» чи як вас назвати? Спустіться з небес і підіть у село! Підіть до робітників, селян, бюджетників і запитайте, чи цікавлять їх ті проблеми, які ви тут обговорюєте? Вони їм як зайцю стоп-сигнал! Тому й живемо як у негра в одному місці, що парламент замість розв'язання проблем людей, розв'язує власні.

Фракція Радикальної партії не голосуватиме за скасування електронного декларування для активістів. Якщо вони з-за кордону отримують мільйони, нехай декларують! Нехай народ бачить, що боротьба з корупцією – не менш прибутковий бізнес, ніж сама корупція!

Не треба дурити людей, тому що активісти – це ті, хто щось робить за покликом серця, а ви бабло отримуєте з-за кордону і називаєте себе активістами! В усі часи таких називали «агенти впливу», «лобісти», «зрадники», «диверсанти», але точно не «активісти»! Тому не дискредитуйте високе звання активістів.

Тепер до проблем, що турбують народ. Учора отримав листа від молодого хлопця Івана з Київської області з багатодітної сім'ї, де 11 дітей. Єдина їхня мрія – працювати на землі. Вони не мріють про золоті унітази, про вілли на Канарах, про закордон – вони мріють працювати на рідній землі. Вони не можуть реалізувати цю мрію, тому що ціна на молоко копійчана, корів треба здавати на забій, немає можливості взяти землю, щоб обробляти її й заробляти. Такі головні

проблеми людей. Через мізерні зарплати й пенсії, через те, що Україна торгує сировиною, мільйони людей виїжджають за кордон замість того, щоб заробляти в рідній країні.

Замість тієї ахінеї, що пропонує нинішня влада разом із продажними «грантожерами», Радикальна партія пропонує програму відновлення економіки, створення робочих місць для українців, підвищення зарплат і пенсій. Ми маємо чіткий план, зареєстрували законопроект і вимагаємо від парламенту розглянути його. Досить торгувати сировиною, танцювати під дудку тих, хто дає вам кредити, треба заробляти самим.

Ми повернемо українців додому, возз'єднаємо сім'ї, дамо достойні зарплати й пенсії, відновимо мир і територіальну цілісність нашої рідної країни. Ми робитимемо те, що треба людям, а не іноземним центрам, які хочуть перетворити Україну на розруху. Ми не дамо розрушити Україну!

ГОЛОВУЮЧА. До слова запрошується голова фракції «Блок Петра Порошенка» Артур Герасимов. Будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В., *голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»).* Шановна Ірино Володимирівно! Шановні колеги! Шановні виборці! Скасування подання електронних декларацій для представників антикорупційних громадських організацій, наглядових рад є на сьогодні найбільш важливим та невідкладним завданням. Фракція партії «Блок Петра Порошенка» переконана, що найдосконаліші механізми для цього закладено саме у президентських законопроектах [№ 6674](#), [№ 6675](#), у положеннях яких враховані пропозиції міжнародних партнерів, правозахисників та представників громадянського суспільства. Фактично це спосіб виправити недоліки Закону «Про запобігання корупції» та запровадити прозору звітність громадських організацій щодо доходів та видатків.

Попри появу низки законопроектів, спрямованих на відміну електронного декларування для громадських організацій, лише президентські мають висновки Венеціанської комісії. Зважаючи на те, що до вирішення цього питання прикута увага наших західних союзників, не варто ризикувати, приймаючи рішення, виписані в останній момент.

Фракція партії «Блок Петра Порошенка» продовжить послідовну підтримку президентських законопроектів, на яких ми фокусували увагу парламенту останні вісім місяців. Хоча варто визнати: альтернативні законопроекти, наприклад законопроект [№ 8209-1](#), мають слушні норми, які разом з рекомендаціями Венеційської комісії можна внести до остаточної редакції президентських законопроектів під час підготовки до другого читання.

Не менш важливо підтримати в цілому законопроект [№ 8120-1](#), яким пропонується продовжити термін подання декларацій представниками громадськими організацій до 1 липня 2018 року. Такий крок дасть парламенту запас часу для ефективного доопрацювання президентських законопроектів та захистить представників громадських організацій.

Минулого тижня проросійське лобі в ЄС відновило розмови про будівництво «Північного потоку-2». І не лише розмови, а й дії, що несуть загрозу енергетичній, економічній та військовій безпеці нашої держави. Зважаючи на це, фракція партії «Блок Петра Порошенка» переконана не лише в необхідності прийняття парламентом рішення щодо «Північного потоку-2», а й у завершенні реформи дипломатичної служби. Для цього треба прийняти відповідні закони, що забезпечать вітчизняний дипломатичний корпус сучасними механізмами ефективного захисту інтересів України на міжнародній арені.

Варто пам'ятати, що на розгляд очікує не менш важливий президентський проект Закону «Про національну безпеку України». Фракція партії «Блок Петра Порошенка» послідовно і неухильно підтримує всі ініціативи щодо зміцнення обороноздатності України та інтеграції нашої держави до безпекового простору західного світу.

І насамкінець. Місяць тому Верховна Рада прийняла в першому читанні законопроект [№ 7466](#), мета якого – посилити захист прав інтелектуальної власності. Фракція партії «Блок Петра Порошенка» розраховує вже на цьому пленарному тижні розглянути його у другому читанні, щоб нові механізми захисту запрацювали в Україні якомога швидше. Очевидно, що без надійної охорони і дотримання авторських прав наша держава не зможе повноцінно інтегруватися в цивілізований світ.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пане Артуре.

Запрошую до слова народного депутата Лабазюка від групи «Воля народу».

ЛАБАЗЮК С.П., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин (одномандатний виборчий округ № 188, Хмельницька область, самовисуванець). Шановний пане Голово! Колеги! Дорогий український народ! Очікуване весняне тепло збіглося з точкою кипіння в питанні електронного декларування. Те, що вже звичне для народних депутатів, міністрів, сотень тисяч державних службовців, стало непідйомним тягарем для антикорупціонерів. Кінця світу не сталося, більшість із них здійснили декларування, але для частини воно все-таки було проблемою. Громадський сектор не сприйняв такого підходу, і це потягло за собою репутаційні втрати для держави.

Депутатська група «Воля народу» за включення до порядку денного і розгляд узгодженого законопроекту № 8209-1 у першому читанні. Водночас ми маємо закрити це питання і більше до нього не повертатися, не повторювати тих самих помилок. Менше політики – більше діла. Треба прийняти якісний документ і поставити крапку.

Не менш важливим на сьогоднішньому порядку денному є законопроект № 7403-2, який треба невідкладно розглянути і підтримати. У чому його суть? Повторюю для тих, хто не до кінця розібрався, наскільки важливе це питання для аграрного сектору.

Законопроектом № 7403-2 пропонується повністю повернути відшкодування ПДВ при експорті олійних культур. Законопроект розроблено профільним комітетом, підтримано асоціаціями, громадськістю, аграрним сектором. Прийняття його буде соціально справедливим для аграрного сектору. Аграрії ситі по горло обіцянками. Замість того, щоб готуватися до посівної, вони змушені виходити на страйки, мітингувати, заявляти про свою позицію, відвойовувати своє право.

Колеги, якщо ми не зрушимо цей віз із місця і не приймемо законопроект № 7403-2, то найпотужніші переробники отримають надприбутки, а тисячі аграріїв втратять, за різними підрахунками, не менше 16-18 мільярдів гривень, і їм знову доведеться думати, як виживати.

Наостанок. Не хочеться згущувати фарби, але нині рейдерство – це ракова пухлина українського бізнесу. Експерти громадської організації «Бізнес-Варта» підрахували, що лише минулого року в Україні відбулося більше 500 рейдерських захоплень різних підприємств – близько 50 підприємств. Потужно працюють професійні бандитські угруповання, що здійснюють рейдерські захоплення в агропромисловому комплексі загрозливими темпами, не нехтуючи ні технікою, ні активами, ні людським життям. Це може не лише паралізувати аграрну галузь, а й добряче підірвати авторитет на зовнішніх ринках та інвестиційну привабливість України.

Проблема в тому, що на законодавчому рівні є низка прогалин, над усуненням яких працюємо спільно з бізнесом та громадським сектором. Хочу нагадати, що в сесійному залі вже є законопроект [№ 8121](#) щодо протидії аграрному рейдерству. Тим не менше, на цьому не будемо зупинятися. Минулого тижня на Хмельниччині було проведено зустріч на базі обласної державної адміністрації за участю представників державних установ, силових структур, громадськості, аграрного сектору. Ми спільно розробляли план...

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, шановний колего, за ваш виступ.

Запрошую до слова народного депутата Віктора Бондаря від групи «Партія «Відродження». Будь ласка.

БОНДАР В.В., член Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (одномандатний виборчий округ № 191, Хмельницька область, самовисуванець). Дякую, шановна головуюча. Шановні друзі! Я думаю, що вже вся країна розуміє, що останніми роками в погоні за кредитами влада виконує будь-які вимоги кредиторів. Ми бачимо, що відбувається, по суті, знищення української промисловості. Про що це свідчить і що матимемо в підсумку? Велику проблему з точки зору трудової міграції, бо коли бракує робочих місць, молодь та кваліфікований персонал виїжджає з країни.

Це свідчить про відсутність економічного підґрунтя для підвищення зарплат та пенсій, поліпшення інвестиційної привабливості країни. Група «Партія «Відродження» вимагає переглянути економічну політику і прийняти рішення про розгортання нової економічної політики індустріалізації країни.

Подивіться, що за останній рік відбулося з промисловістю. Постійна зміна фіскальної політики призвела до десятків, сотень обшуків підприємств, безперервної боротьби з податковою щодо податкових накладних тощо. В енергетиці лише за останні чотири роки тарифи на газ зросли майже в 2,1 разу, на електроенергію – у 2,4 разу. Якщо порівняти з країнами Євросоюзу, тарифи для промисловості в Україні на сьогодні вищі, ніж у Німеччині, Бельгії, Литві, Румунії, США, Франції та інших країнах. Яка конкурентоспроможність, якщо такі шалені тарифи для української промисловості?

Подивіться на облікову ставку Національного банку – 17 відсотків. Подивіться на кредитні запозичення, які робить держава по облігаціях внутрішньої державної позики – 18 відсотків. Це свідчить про те, що дешевих кредитів для промисловості за такої політики Національного банку в країні, по суті, не може бути.

Ми зареєстрували законопроект, який обговорили з промисловцями. Проведено багато конференцій, нарад з Українським союзом промисловців і підприємців. У законопроекті запропоновано програму економічного відродження промисловості України. Ми просимо зал підтримати його. Ідеться про преференції та захист українського вітчизняного виробництва, про скасування податку на землю під промисловими об'єктами, про скасування мита і акцизів на ввезення нового обладнання для заводів і підприємств України, зниження податку на прибуток підприємств у частині навчання кваліфікованого персоналу, про скасування ПДВ під час державних закупівель для підприємств України. Це дасть вітчизняним виробництвам преференцію в розмірі 20 відсотків.

Звертаємося до уряду з проханням підтримати нашу пропозицію. Пропонуємо провести спільну з урядом нараду з цього питання, переглянути економічну політику України і запустити політику нової індустріалізації України. Це сприятиме створенню робочих місць.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Останній виступ від фракцій. Запрошую до слова лідера фракції «Батьківщина» Юлію Тимошенко. Будь ласка.

ТИМОШЕНКО Ю.В., член Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Доброго дня, шановні колеги! Я переконана, що під'їжджаючи до Верховної Ради, ви бачили, що під її будівлею бурлить народ. Це об'єднані праві сили, які вийшли з чисельною акцією проти продовження панування в країні після двох революцій кланової системи управління та корупції. Ми підтримуємо праві сили.

Так само під стінами Верховної Ради сьогодні зібралися аграрії з усієї країни. Жодного слова не сказано сьогодні про те, що вони тижнями блокують дороги, не мають можливості здійснювати підприємницьку діяльність, що черговими бюджетами і законами їх позбавили залишку права на роботу. Вони чекають на прийняття законопроекту № 7403-2, але в парламенті навіть не порушувалося це питання. Якщо парламент існує і хоч трохи орієнтується на стан справ у суспільстві, ми зобов'язані запросити аграріїв на засідання Погоджувальної ради, послухати, чого вони хочуть. Вони обирали цей парламент і мають право почути від нас відповідь. Ми наполягаємо на розгляді та прийнятті законопроекту № 7403-2.

Продовжується історія з автомобілістами, які, не знайшовши виходу, знову зібралися біля Верховної Ради. Але найголовніше – те шоу, що демонструється на всіх каналах телебачення, як усі фракції в єдиному пориві хочуть скасувати електронне декларування для громадських активістів. Усі кажуть, що треба скасовувати. Президент, Прем'єр-міністр, Голова Верховної Ради наполягають, лідери фракцій рвуть на собі вишиванки і кажуть: скасувати. Це обман, тому що комітет, який мусив провести законопроекти про скасування електронного декларування для активістів, сьогодні зібрався, кворум був, але не з'явився голова комітету. Я думаю, що абсолютно «випадково».

Саме тому ми просимо парламент прийняти за основу законопроект [№ 6271](#), розглянутий комітетом, включений до порядку денного, приєднатися до нього всім лідерам фракцій, які хочуть скасувати електронне декларування, доповнити абзацом про декриміналізацію вчинених порушень і зняти кримінальну відповідальність з громадських...

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 30 секунд.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Саме тоді вся країна, наші друзі у світі зрозуміють, що це не обман, виголошений з трибуни лідерами фракцій, Головою Верховної Ради, а реальна справа. Ми просимо оголосити перерву, щоб оцінити ситуацію.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Виступи від фракцій завершено. Нагадую, що я дав доручення комітету невідкладно зібратися. Зараз я оформлю письмове доручення, щоб не було ніяких різночитань з цього приводу. Ми можемо включити законопроект до порядку денного сесії без рішення комітету, але комітет має розглянути.

Після першого питання порядку денного – законопроекту про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, я запропоную залу включити до порядку денного сесії законопроекти [№ 8120](#), [№ 8120-1](#), [№ 8209](#), [№ 8209-1](#). Наголошую: доручаю комітету невідкладно зібратися для прийняття рішення щодо цих законопроектів. Я переконаний, що комітет має достатньо часу, щоб прийняти рішення.

Переходимо до першого питання порядку денного, після чого я пропонуватиму включити до порядку денного питання про скасування електронних декларацій. Колеги, для того, щоб ми працювали ефективніше, я прошу розглянути перший законопроект за скороченою процедурою. Сподіваюся, всі мене підтримають, зважаючи на важливість питань, які стоять наступними.

Окрім того, хочу повідомити, що протягом дня я пропонуватиму ставити на голосування питання про усунення неузгодженостей у тексті прийнятого Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення прикордонної безпеки

держави». Це технічна правка, щоб виправити помилку, що закралася під час прийняття законопроекту. Це рішення не потребує обговорень. Прошу всі фракції ознайомитися з цим рішенням, воно було роздано минулого четверга. Щоб для вас не стало несподіванкою, ще раз прошу: ознайомтеся з уточненням до закону (проект [№ 5442](#)), щоб під час голосування всі розуміли, за що голосують. Прошу фракції провести консультації, щоб це не стало несподіванкою.

Переходимо до розгляду проекту Закону «Про внесення змін до статті 30 Закону України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб» щодо членів сім'ї, які мають право на пенсію в разі втрати годувальника» ([№ 5366-д](#)). Звертаюся до залу з проханням підтримати розгляд законопроекту за скороченою процедурою. Підтримаємо, колеги? Прошу голосувати і підтримати.

«За» – 162.

Рішення прийнято.

Запрошую до доповіді народного депутата України Тетерука Андрія Анатолійовича. Будь ласка.

ТЕТЕРУК А.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Шановний пане Голово! Шановні колеги народні депутати! Шановний український народе! У сесійному залі зазвичай лунають різні думки щодо тих чи інших питань, але очевидною є консолідація навколо питань національної безпеки і посилення соціального захисту військовослужбовців та членів їхніх сімей.

Так само й сьогодні, переконаний, ми відновимо справедливість, прийнявши законопроект № 5366-д, яким внесемо зміни до частини шостої статті 30 Закону «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб», виключивши слова «(крім курсантів і слухачів військово-навчальних закладів та навчальних закладів Міністерства внутрішніх справ України і державної пожежної охорони)». Тим само ми відновимо справедливість у питанні виплати пенсій членам сімей військовослужбовців, зокрема, курсантам і слухачам військово-навчальних закладів та навчальних закладів Міністерства внутрішніх справ України і державної пожежної охорони в разі втрати ними годувальника.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України не заперечує проти прийняття законопроекту, оскільки це забезпечить рівне право на отримання пенсій у разі втрати годувальника. Я прошу підтримати прийняття законопроекту за основу та в цілому як закону.

Дуже дякую всім за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Запрошую до співдоповіді секретаря Комітету з питань національної безпеки і оборони Вінника Івана Юлійовича.

Будь ласка.

ВІННИК І.Ю., секретар Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони (одномандатний виборчий округ № 184, Херсонська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Доброго ранку, шановні колеги! Це, справді, технічний законопроект. Пропонується внести зміни до статті 30 Закону «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб». Справді, в чинній редакції з невідомих мені причин є виключення категорій курсантів і слухачів військово-навчальних закладів та навчальних закладів Міністерства внутрішніх справ України і державної пожежної охорони. Ідеться про надання соціального захисту в разі втрати годувальника. Чому ці категорії не потрапили до переліку, мені незрозуміло.

Ми разом з колегами підготували в комітеті відповідний законопроект. Пропонуємо проголосувати його за основу та в цілому, встановивши принцип соціальної справедливості для всіх категорій громадян та родин, які втратили годувальника.

Дякую за підтримку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу записатися на виступи: два – за, два – проти.

Від «Блоку Петра Порошенка» Руслан Князевич. Будь ласка.

КНЯЗЕВИЧ Р.П., голова Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Доброго ранку, шановні колеги! Шановний пане Голово! Фракція

«Блок Петра Порошенка», безумовно, голосуватиме за цей законопроект. Ми послідовно підтримували цю ідею. Автори законопроекту від фракції «Народний фронт», які зініціювали його внесення, погоджували цю ідею з нашою фракцією, тому ми не маємо жодних заперечень щодо його прийняття за основу. Під час підготовки до другого читання ми активно пропонуватимемо своє бачення, тому що маємо низку пропозицій, на врахуванні яких наполягатимемо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від «Народного фронту» Ігор Лапін. Будь ласка.

ЛАПІН І.О., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (одномандатний виборчий округ № 22, Волинська область, політична партія «Народний фронт»). Доброго дня, шановні колеги! Звертаю вашу увагу на те, що треба все-таки змобілізуватися і припинити цей хаотичний рух по залу. Річ у тім, що ми всі дуже переживаємо за незахищені категорії людей, які втратили годувальників через різні події, що відбуваються в нашій державі, у тому числі, через війну, яких треба підтримувати.

«Народний фронт» голосуватиме «за». Фракція «Блок Петра Порошенка» щойно також підтвердила, що голосуватиме «за». Я закликаю інші фракції долучитися до голосування і підтримати даний законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від фракції «Самопоміч» Семенуха Роман Сергійович.

Пастух? Будь ласка, Тарасе, з місця.

ПАСТУХ Т.Т., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони (одномандатний виборчий округ № 163, Тернопільська область, самовисуванець). Фракція «Об'єднання «Самопоміч» підтримуватиме даний законопроект. З метою економії часу зазначу лише, що це, справді, технічна помилка, допущена під час розгляду поправок до законопроекту щодо соціального захисту військовослужбовців.

Це питання мало бути врегульовано вже давно, але останнім часом було внесено кілька змін до законодавства, тому автори змушені були доопрацювати даний законопроект. Пропонуємо підтримати в редакції, внесеній сьогодні на розгляд залу, з метою економії часу і швидшого відновлення соціальної справедливості прийняти в першому, другому читаннях та в цілому. Прошу всіх підтримати даний законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Від «Батьківщини» Альона Шкрум. Будь ласка.

ШКРУМ А.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Колеги, про що цей законопроект? Давайте уважно послухаємо. Пропонується усунути нерівність і дискримінацію стосовно курсантів і слухачів військово-навчальних закладів та закладів МВС. У разі втрати годувальника, наприклад, батька, який був цивільною особою, вони отримують пенсії, а якщо батько або годувальник був військовим, то вони не мають права на жодне пенсійне забезпечення. Зрозуміло, що це абсолютно несправедливо, неправильно, тому цю норму законодавства треба виправити.

У мене запитання до профільного комітету, до коаліції, до всіх: чому виникають такі ситуації, чому в нас немає системного бачення внесення змін, принаймні стосовно військових, їхніх дітей, ветеранів, тих, хто отримуватиме пенсії в разі втрати годувальників? Чому ми робимо точкові зміни? Ми вимушені постійно виправляти свої помилки, щось пропускати.

Одним законопроектом, не читаючи, за скороченою процедурою вносимо зміни, іншим – потім виправляємо ці зміни. На жаль, такі випадки не поодинокі, вони дуже часто трапляються саме в процесі регулювання статусу військовослужбовців, ветеранів, їхніх дітей та атошників. Це абсолютно неприпустимо в законопроектах, важливих для національної безпеки і оборони та взагалі для підвищення рівня патріотизму.

Фракція «Батьківщина» наполягає на виробленні єдиного бачення щодо соціальних пільг для військовослужбовців, ветеранів, їхніх дітей, і щоб це системне бачення мало вираження в єдиній законодавчій базі або в єдиному законі, якщо це можливо, щоб ми не змушені були так швидко приймати законопроекти, а потім виправляти помилки і дискримінаційні положення. Щодо даного законопроекту ми прийняли рішення, яке рідко приймаємо, підтримати за основу і в цілому, тому що це надзвичайно важливо, треба виправити помилки.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від «Опозиційного блоку» Юрій Павленко з місця, потім – Сергій Мельничук.

ПАВЛЕНКО Ю.О., член Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Шановний головуєчий! Шановні колеги! На наш погляд, це не просто технічний законопроект, тому що він стосується життя конкретних дітей, молодих людей, сімей. На жаль, це приклад того, як Верховна Рада приймає законопроекти без всебічного розгляду, за скороченою процедурою, коли закрадаються такі помилки, що призводять до несправедливості стосовно цілої категорії людей. «Опозиційний блок» підтримуватиме законопроект за основу і в цілому, тому що його прийняття забезпечить рівне право на отримання пенсій у разі втрати годувальника всім студентам, курсантам та іншим особам.

Водночас я вкотре звертаюся до Міністерства соціальної політики з вимогою негайно усунути несправедливість стосовно дітей, які постраждали внаслідок бойових дій. За рік дії порядку, який ви затвердили, лише дев'ятеро дітей отримали цей статус, при цьому ЮНІСЕФ говорить про 580 тисяч дітей, яких торкнулася війна. Сотні дітей отримали поранення, 19 тисяч нині проживають на лінії розмежування, 12 тисяч хоча б раз на місяць переживають бомбардування або обстріли. Міністерство соціальної політики продовжує цинічно ігнорувати права дітей, які постраждали внаслідок бойових дій.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, зараз буде заключний виступ. За 2 хвилини відбудеться голосування. Прошу голів фракцій запросити до залу всіх народних депутатів. Прошу секретаріат Верховної Ради запросити депутатів до залу.

Сергій Мельничук. Будь ласка, 1 хвилина.

МЕЛЬНИЧУК С.П., член Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Позафракційний. Доброго дня, шановні колеги. Даний законопроект, справді, треба прийняти в цілому, але ми вкотре забуваємо про добровольців. Нещодавно ми святкували День українського добровольця. Багато добровольців загинули – з «Правого сектору», «Карпатської Січі», батальйонів ОУН, УНСО. Ці люди не служили ні у Збройних Силах України, ні в інших підрозділах чи військових формуваннях. Не треба забувати про загиблих. Давайте об'єднаємося і пам'ятатимемо про цю категорію громадян.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, я бачу, що багатьох немає в залі або вони відсутні на робочих місцях. Прошу всіх зайти до залу, зайняти робочі місця, підготуватися до голосування. Прошу голів фракцій запросити депутатів до залу.

Представник комітету Іван Вінник, 1 хвилина, і приймаємо рішення. Будь ласка.

ВІННИК І.Ю. Колеги, як представник комітету хочу відреагувати на коментар фракції «Батьківщина» з приводу необхідності впорядкування всіх соціальних пілґ, що існують на сьогодні в секторі безпеки і оборони, правоохоронних органів, стосовно військовослужбовців, правоохоронців та членів їхніх родин.

Мені здається, вже час розробити і впровадити своєрідний кодекс соціального захисту українських ветеранів, військовослужбовців та членів їхніх родин, у якому об'єднати, проаналізувавши, всі існуючі в цьому напрямі норми, зафіксувати раз і назавжди, щоб було цілком зрозуміло. З одного боку, буде дотримано принцип юридичної визначеності цих процесів, з іншого – сприятиме підвищенню престижу

служби в армії та правоохоронних органах, забезпеченню гарантій захисту членів родин. Це важливо на фронті, під час виконання правоохоронних функцій. Це збільшить повагу до держави, громадянина, захистить його майбутнє і членів його родини.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Переходимо до прийняття рішення. Прошу зайняти робочі місця, підготуватися до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію комітету про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до статті 30 Закону України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб» щодо членів сім'ї, які мають право на пенсію в разі втрати годувальника» ([№ 5366-д](#)) за основу і в цілому. Прошу проголосувати і підтримати.

«За» – 282.

Закон прийнято. Вітаю розробників.

Колеги, як я попереджав, зараз буде дуже коротке внесення поправок з метою усунення неузгодженостей у тексті прийнятого Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення прикордонної безпеки держави». Під час прийняття закону було допущено технічну помилку, яку ми маємо змогу виправити за 30 секунд.

Прошу Андрія Кожем'якіна коротко пояснити. Прошу всіх підготуватися до голосування. Не виходьте із залу! Степане Барна, поверніться.

КОЖЕМ'ЯКІН А.А., голова Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Доброго дня, шановні колеги. Верховна Рада 27 лютого прийняла Закон «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення прикордонної безпеки держави» (проект [№ 5442](#)). Під час підготовки на підпис виявлено, що окремі положення закону не повною мірою узгоджуються з положеннями нового Закону «Про Конституційний Суд України».

Відповідно до статті 131 Регламенту Верховної Ради України вноситься пропозиція щодо усунення редакційних неузгодженостей та неточностей, виявлених у поданому на підпис тексті закону. Зважаючи на викладене, озвучу уточнення.

Абзац другий підпункту 13 пункту 1 розділу I викласти в такій редакції: в абзаці «органів Державної прикордонної служби України (частини друга, четверта і п'ята статті 85, статті 92, частина четверта статті 185³, 185¹⁰, 191, 204–204², 205–206¹)» пункту 1 частини першої цифри «204–204²», «205–206¹» замінити цифрами «204¹, 206¹».

Абзаци шостий та сьомий викласти в такій редакції:

«доповнити пунктом 23 такого змісту:

«23) посадові особи органів Служби безпеки України (статті 203¹, 204⁴)».

У підпункті 14 слова і цифри «частинами першою, другою і третьою статті 185³» замінити словами і цифрами «частинами першою, другою, третьою і п'ятою статті 185³».

Прошу підтримати і проголосувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Переходимо до прийняття рішення. Наголошую: це технічні уточнення. Сподіваюся, зал їх підтримає.

Ставлю на голосування пропозиції, внесені мною, щодо усунення неузгодженостей у тексті прийнятого Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення прикордонної безпеки держави». Прошу голосувати. Прошу підтримати.

«За» – 245.

Рішення прийнято.

Колеги, увага! Я ставлю на голосування пропозицію про включення до порядку денного та прийняття рішення блоку законопроектів однієї тематики. Це законопроекти [№ 8120](#) і [№ 8120-1](#) (автор – Герасимов), [№ 8209](#) і [№ 8209-1](#) (автори – більшість голів фракцій). Прошу зайняти робочі місця і підготуватися до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про включення до порядку денного для прийняття рішення законопроектів № 8120, № 8120-1, № 8209, № 8209-1. Прошу проголосувати. Прошу підтримати.

«За» – 208.

Очевидно, не всі зорієнтувалися.

Колеги, це блок законопроектів, серед авторів яких, наголошую, Голова Верховної Ради України, голови фракцій «Блок Петра Порошенка», «Народний фронт», «Самопоміч», «Батьківщина», представник групи «Партія «Відродження». Просто не всі зорієнтувалися. Займіть місця. Не виходьте з залу. Прошу підготуватися до голосування (*Шум у залі*). Я назвав авторів законопроектів.

Колеги, я впевнений, що просто не зорієнтувалися. Прошу всіх зайняти робочі місця і підготуватися до голосування. Я ще раз ставлю на голосування пропозицію про включення до порядку денного для прийняття рішення законопроектів № 8120, № 8120-1 (автор – Артур Герасимов), № 8209, № 8209-1 (автори – Парубій, Бурбак, Березюк, Тимошенко, Писаренко). Прошу підтримати пропозицію про включення до порядку денного сесії для прийняття рішення. Прошу проголосувати. Прошу підтримати. Колеги, кожен голос важливий.

«За» – 199.

Покажіть по фракціях і групах (*Шум у залі*).

«Блок Петра Порошенка» – 64, «Народний фронт» – 64, «Опозиційний блок» – 0, «Самопоміч» – 19, Радикальної партії Олега Ляшка – 1, «Батьківщина» – 19, «Воля народу» – 2, «Партія «Відродження» – 10.

Колеги, давайте обмінюємося думками. Надаю всім фракціям по 1 хвилині.

Артур Герасимов. Будь ласка. Увімкніть мікрофон Артура Герасимова з місця.

ГЕРАСИМОВ А.В. Шановний Андрію Володимировичу! Шановні колеги! Наразі йдеться про включення до порядку денного законопроектів № 8120, № 8120-1, внесених представниками нашої фракції. Ми будемо їх підтримувати. Щодо інших законопроектів, я щойно консультувався з членами регламентного комітету від нашої фракції про голосування пакетом. Багато хто не розуміє, яким чином можна включати одразу чотири законопроекти (*Шум у залі*).

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Максим Бурбак. Будь ласка.

БУРБАК М.Ю. Шановні колеги! Закликаю зал проголосувати за включення до порядку денного законопроектів, підписаних вчора Головою Верховної Ради, віце-спікерами, представниками фракцій «Народний фронт», «Батьківщина», «Самопоміч», тому що це питання турбує всіх, воно збурило все суспільство. Давайте виправляти допущені нами помилки. Не будемо перетягувати ковдру політичних дивідендів один на одного. Закликаю колег із фракції БПП також підтримати законопроект, підписаний колегами з коаліції.

Фракція «Народний фронт» підтримує включення до порядку денного всіх законопроектів, якими пропонується відмінити електронне декларування для громадських діячів, іноземців, які працюють у наглядних радах.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Долженков, «Опозиційний блок». Будь ласка, 1 хвилина.

ДОЛЖЕНКОВ О.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Шановні українські громадяни! Ви стали свідками політичної гри в залі пленарного засідання, коли голови деяких фракцій коаліції нібито закликають голосувати, але самі при цьому голосують у півсилу, тобто не голосують.

Позиція фракції «Опозиційний блок» полягає в тому, що ми не підтримуємо зазначених законодавчих ініціатив, оскільки вважаємо це порушенням принципу рівності. Люди, які здійснюють контроль за антикорупціонерами, повинні також подавати електронні декларації.

Андрію Володимировичу, ви обіцяли не порушувати Регламент. Це вже повторне голосування, що є свідченням порушення Регламенту. Будь ласка, дотримуйтеся норми закону.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Нагадаю, що голосування про включення до порядку денного сесії не обмежено Регламентом. Покажіть мені норму і будемо говорити фахово, а не гаслами.

Від «Самопоміч» – Олег Березюк, 1 хвилина.

БЕРЕЗЮК О.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Як бачимо, слова одні, а дії зовсім інші. Громадські організації, які слідкують за корупціонерами від влади, становлять реальну загрозу для олігархату, тому викликають у залі величезний опір, ненависть і помсту. Ці законопроекти треба включити до порядку денного і проголосувати. Це честь Української держави.

Ми переслідуюмо людей, які, не маючи доступу до державного бюджету, контролюють тих, хто, маючи доступ до державного бюджету, розкрадає його не в інтересах людей, а в інтересах власних кишень. Ці законопроекти сьогодні мають бути проголосовані.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Від Радикальної партії – Олег Валерійович Ляшко. З трибуни, будь ласка.

ЛЯШКО О.В. Шановний колего Березюк! У нас із вами різне уявлення про честь (*Шум у залі*). Наша фракція вважає, що честь Української держави – це зробити все, щоб українці не їздили по закордонах, отримували достойні зарплати і пенсії. Честь української держави і обов'язок – щоб українці лікувалися, дітей на ноги ставили, бачили майбутнє в рідній країні. Це завдання, обов'язок і честь Української держави.

Те, що пропонуєте ви – це політика подвійних стандартів, прикриття «грантожерів», зовнішнього управління та втрати суверенітету і суб'єктності Української держави. В Америці найжорсткіше законодавство. Коли деякі наші депутати наймали в Америці лобістів, ті подавали звіт, що їм по 60 тисяч доларів у місяць платять за лобювання. Чому в Україні не повинно бути такої звітності? Чому українці не мають права знати, хто замовляє музику?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від фракції «Батьківщина» Сергій Соболев. Потім – Віктор Бондар від групи «Партія «Відродження». З трибуни.

СОБОЛЄВ С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Вони знову не зорієнтувалися. Скільки можна не орієнтуватися? Пане Герасимов, я до вас звертаюся. Ви не зорієнтувалися, голосуючи за поправку, якою запроваджувалося електронне декларування. Ви не зорієнтувалися, коли радили Президенту підписати закон замість того, щоб накласти вето. Ви не зорієнтувалися, коли брехали послам, міжнародним фондам, розказували, як виправлятимете цю поправку. І знову ви не зорієнтувалися?

Ми знали, що ви знову не зорієнтуєтесь, бо це ваша політика. Ви прикриваєте чиновників, які повинні подавати декларації, натомість вимагаєте подання декларацій від тих, хто контролює крадіїв та злодіїв у цій державі. Саме тому ваша фракція знову не зорієнтувалася. Правильною дорогою йдете у пекло з вашим Президентом! (*Шум у залі*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово для репліки Герасимову. З місця, будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В. Шановні колеги, коли 22 березня ми всі в цьому залі намагалися прийняти ці законопроекти, то ті, які зараз найбільше волають, просто прогуляли засідання парламенту (*Шум у залі*). Якщо менше двох із десяти депутатів з певних фракцій голосували за ці законопроекти тоді, коли це було потрібно, то не треба тепер із хворої голови на здорову перекладати. Це перше.

Друге. Не треба запроваджувати подвійних стандартів. У нас є Регламент Верховної Ради. Я пам'ятаю, як дуже багато разів саме з цієї фракції нам вказували, що ми маємо все робити відповідно до Регламенту. Подивіться уважно, як за Регламентом Верховної Ради на пленарних засіданнях законопроекти включаються до порядку денного.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Віктор Бондар. Будь ласка, 1 хвилина.

БОНДАР В.В. Шановні колеги! Ви бачите за результатами голосувань, що наша фракція підтримала цей законопроект, бо розуміє, що градус напруги в суспільстві треба знижувати. Не можна замість розгляду економічних питань проводити тижневі обговорення боротьби з антикорупціонерами. Хоча, безумовно, в усьому цивілізованому світі, особливо в потужних країнах, які дбають про національну безпеку, діяльність «грантоїдів» під особливим контролем.

На нашу думку, можна було б ввести, наприклад, таку норму. Якщо вартість придбаного майна чи доходів громадянина становить більше 1 мільйона на рік, можна запровадити декларування, щоб він пояснив, звідки надходять кошти, на які витрати, яка мета його діяльності всередині країни. Усвідомлюючи градус напруги в суспільстві, ми підтримаємо цей законопроект, проголосуємо його в першому читанні та дамо можливість розв'язати цю проблему.

Давайте дбати про майбутнє національної безпеки і приймати рішення. Сьогодні ми знімемо напруження, а надалі треба контролювати шалені фінансові надходження на діяльність людей, які формують в Україні інформаційний простір і думку громадян про майбутнє України, бо це може бути зовнішнім впливом. Ми голосуємо, щоб зняти напруження, хоча це не наша проблема, а проблема, яку влада сама створила і сама не знає, як розв'язати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, прошу заходити до залу. Слово для репліки. Прошу запросити всіх народних депутатів до залу і підготуватися до голосування. За 1 хвилину відбудеться повторне голосування щодо включення до порядку денного сесії.

Слово для репліки. Олег Березюк. Будь ласка, 1 хвилинка.

БЕРЕЗЮК О.Р. Вельмишановні пані та панове! Честь – це коли люди, обрані народом, служать людям, а не тим, хто їм платить гроші з олігархічних доходів (*Оплески*). Честь – це голосувати за законопроекти, що приносять у бюджет гроші на виплату мінімальних заробітних плат і пенсій, а не законопроекти, що дозволяють олігархам вивозити руду, глину, газ, нафту, виводячи гроші в офшори. Оце безчестя! Я закликаю всіх присутніх бути людьми, чесними перед людьми.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, я звертаюся до всіх народних депутатів, присутніх у залі, з проханням відкласти політичні емоції та протистояння. Нагадую, що говорячи про чотири законопроекти, зокрема, за авторства Артура Герасимова, і той, що підписаний головами кількох фракцій, ми маємо на меті скасувати е-декларування для громадських діячів, багатьох громадських структур і активістів, які, можливо, навіть не знали про свій обов'язок і можуть постати перед кримінальною відповідальністю. Ми маємо на меті відмінити кримінальну відповідальність для іноземців, які приїхали допомагати Українській державі здійснювати реформи.

У публічних заявах під час ефірів усі підтримують ці законопроекти. Я дуже прошу вас зараз змобілізуватися і підтримати пропозицію про їх включення до порядку денного сесії для прийняття рішення. Я дуже хочу, щоб ваші публічні заяви не розбігалися з реальними справами, інакше це буде не європейська політика, а візантійщина, а ми декларуємо європейський напрям розвитку.

Я прошу всіх бути відповідальними. Скасування е-декларування для іноземців – це позиція уряду, Прем'єр-міністра і Президента України, який чітко заявив у п'ятницю, що він за скасування е-декларування і тих поправок. Це позиція також фракцій «Народний фронт», «Батьківщина», «Самопоміч», нас разом 280 депутатів. Колеги, давайте змобілізуємося і проголосуємо. Прошу всіх зайняти робочі місця. Прошу голосувати відповідально. Вже є голова комітету. Комітет готовий розглянути ці законопроекти, їх треба включити до порядку денного сесії.

Ставлю на голосування пропозицію про включення до порядку денного сесії та прийняття рішення законопроектів № 8120, № 8120-1, № 8209, № 8209-1, авторами яких є представники п'яти фракцій, Голова Верховної Ради України, заступники Голови Верховної Ради України. Прошу всіх уважно голосувати. Прошу зайняти робочі місця. Прошу підтримати пропозицію про включення законопроектів до порядку денного сесії для прийняття рішення. Прошу голосувати. Прошу підтримати.

«За» – 203.

Прошу показати по фракціях і групах (*Шум у залі*).

«Блок Петра Порошенка» – 64, «Народний фронт» – 65, «Опозиційний блок» – 0, «Самопоміч» – 21, Радикальної партії Олега Ляшка – 1, «Батьківщина» – 19, «Воля народу» – 0, «Партія «Відродження» – 11.

Колеги, ви хочете знову обмінятися думками? Давайте обміняємося думками по 1 хвилині (*Шум у залі*).

Артур Герасимов. Будь ласка, 1 хвилина.

ГЕРАСИМОВ А.В. Шановні колеги, хочу вам нагадати, що більше восьми місяців тому Президент України вніс до Верховної Ради законопроект про скасування електронного декларування (*Шум у залі*). Можливо, це не подобається комусь, хто прогулює пленарні засідання, але законопроекти Президента України вже включено до порядку денного для голосування одразу після цих законопроектів. Позиція фракції «Блок Петра Порошенка» постійна й послідовна. Ми підтримуємо скасування електронного декларування в редакції законопроектів Президента України, які єдині отримали висновки Венеціанської комісії. Можемо перейти до їх розгляду.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Максим Бурбак, 1 хвилина.

БУРБАК М.Ю. Шановні колеги! Закликаю знизити градус напруги в сесійній залі, розібратися із законопроектами, зареєстрованими раніше, підписаними вчора спікером Верховної Ради, віцеспікерами, представниками фракцій «Народний фронт», «Самопоміч», «Батьківщина». Ми пропонуємо колегам доєднатися до цих законопроектів, щоб рішення про виправлення прикрої помилки, допущеної вісім місяців тому, було спільним.

Я закликаю всіх проголосувати за включення до порядку денного законопроекту, підписаного вчора і внесеного на розгляд Верховної Ради. Потім будемо дискутувати, чий законопроект найкращий. Зробимо, врешті, те, для чого ми тут сьогодні зібралися – звільнимо громадських діячів, які борються з корупцією, а також іноземців, які працюють у наглядових радах наших державних підприємств, від декларування. Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ігор Шурма, 1 хвилина.

ШУРМА І.М., член Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). «Опозиційний блок». Шановні колеги! Шановні народні депутати! Парламент існує насамперед для того, щоб реагувати на больові точки суспільства. Скажіть, будь ласка, терміновий розгляд цих законопроектів на вимогу інших держав – це найболючіша точка для України? Ви давно були в лікарнях? Бачили, скільки там ліків? Люди помирають. Де гроші з державного бюджету? Немає 10 мільярдів з-за кордону.

Ми першочерговим питанням вимагаємо припинити зачистку територій і винищення людей. Внесіть на розгляд залу проект постанови про звіт виконувача обов'язків міністра охорони здоров'я Супрун, визнання її роботи незадовільною. Нехай ваша коаліція, яка перетворилася на тераріум і пожирає одне одного, візьме на себе відповідальність за неї й за те, що робиться в медицині. Не ламайте комедії, ви по 10 разів ставите на голосування питання про тих, хто займається боротьбою з корупцією, про те, чи законно їм платять гроші.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Нагадаю, що питання ставилося на голосування тричі. Колеги, скажу вам, що й міжнародний аспект має велике значення. Нагадаю: 100 років тому Україна горіла у війні й потерпіла поразку, не маючи підтримки партнерів. Нині, коли ми знову стоїмо один на один проти російського агресора, нам потрібна підтримка цивілізованого світу. Міжнародний аспект цих законопроектів має важливе значення.

Олег Ляшко, 1 хвилина.

ЛЯШКО О.В. Радикальна партія. Я звертаюся до українців. Шановні українці, чи хочете ви Президента, яким керуватимуть з іноземних посольств? Чи хочете ви владу, яка буде ходити як бомж по світу, жебрати, набирати кредитів, які потім неможливо буде повернути? Чи хочете ви, щоб Україною керували люди, яким байдужі її інтереси, які навчають дітей по закордонах, там лікуються, там тримають гроші в офшорах. Їхні інтереси там, а Україна для них – територія для заробляння грошей і зведення рахунків.

Я думаю, що ніхто з вас не хоче ні такого Президента, ні такої влади. Ми хочемо мати владу, якою керуватимуть українці, Президента, який служитиме виключно українцям. Ми ледве здихалися диктату зі сходу, як нам нав'язують диктат іззовні та із заходу. Мені байдуже, звідки цей диктат. Я хочу, щоб Україна була незалежною, суверенною державою, а не колонією, керованою ззовні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від групи «Воля народу» Москаленко.

МОСКАЛЕНКО Я.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи (одномандатний виборчий округ № 96, Київська область, самовисуванець). Зауважу колезі з «Народного фронту», що запровадження е-декларування для громадських організацій було не прикрою помилкою, а позицією українського парламенту. Якщо хтось поставить собі запитання, чи треба відмінити е-декларування, я вам відповім: підіть у село і запитайте про це депутатів сільських і селищних рад.

Багато народних депутатів підходять у сектор депутатської групи «Воля народу» і кажуть: підтримайте відміну, що вам варто. Ми підтримаємо відміну. Давайте прийнемо в пакеті закони про відміну е-декларування для громадських організацій та депутатів сільських і селищних рад. «Воля народу» дасть 100 відсотків голосів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, послухайте мене уважно. Ідея поставити на голосування щодо включення до порядку денного окремо законопроекти № 8120 і № 8209, можливо, й дасть нам голоси. Подумайте над цим.

Олег Березюк. Будь ласка.

БЕРЕЗЮК О.Р. Так само дружно, як за електронні декларації для тих, хто бореться з олігархічною корупцією, ви голосували за 10 хвилин до прийняття бюджету за грабунок аграріїв на 10-15 мільярдів? Ви тоді не думали, як підете в село? Не думали, бо ви думали про мільярд гривень, що зайшов у Верховну Раду. Шановні колеги, це реванш олігархату, помста олігархату тим, хто показав його справжнє нутро. Це перше.

Друге. Треба визначитися, чи хочемо ми жити в західній цивілізації, де панує прозорість, підзвітність, де є розуміння того, хто як заробляє гроші, а не краде з бюджету, чи хочемо бути частиною деспотії, яка завжди нищила і нищитиме людей, робитиме їх бідними, крастиме з бюджету.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Іван Крулько від «Батьківщини», потім – Віктор Бондар. Це буде заключний виступ, тому прошу всіх зайти до залу, підготуватися до голосування.

Будь ласка, пане Іване.

КРУЛЬКО І.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Пригадую часи Майдану, коли громадські активісти викривали корупцію Януковича. Тепер вони викривають корупцію нинішньої влади – Порошенка та його свити. Викривають чесно. Тоді з ними боровся Янукович, тепер – ті, які на їхніх спинах прийшли до влади після Майдану. Ось що зараз відбувається.

Цинізм полягає в тому, що з усіх екранів переконують, що підтримують скасування електронного декларування, а потім голова фракції БПП, який це підтверджує, не голосує за включення до порядку денного цих законопроектів. Артуре Герасимов, це вже виходить за будь-які межі! Тоді не говоріть про це! От Радикальна партія проти, то й голосує проти. І ви голосуйте проти, якщо ви проти. Не дуріть народ. Не дуріть міжнародних партнерів. Не дуріть самих себе.

Останнє, що я хочу сказати, шановні колеги. Не включають до порядку денного – і нехай. Є включений до порядку денного законопроект № 6271 авторства Юлії Тимошенко та народних депутатів із різних фракцій. Будь ласка, проголосуйте цей законопроект з однією поправкою: внести зміни до «Прикінцевих положень» Закону «Про запобігання корупції» – відмінити кримінальну відповідальність за невчасну подачу електронної декларації. Крапка. У нас готовий законопроект, який повністю збігається із законопроектами № 8209, № 8209-1. Не треба нічого включати додатково. Якщо за ці законопроекти не проголосують, перейдемо до нашого порядку денного

і розв'яжемо цю проблему, яку спочатку створили, а тепер роблять вигляд, що героїчно з нею борються.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Повідомляю, що наступні на порядку денному законопроекти № 6271 і № 6674. Після обговорення я поставлю на голосування окремо законопроекти № 8120 і № 8209. Якщо вони не пройдуть, перейдемо до наступного запланованого питання порядку денного.

Віктор Бондар. Будь ласка. Потім слово для репліки Артуру Герасимову.

БОНДАР В.В. Шановні друзі! Я хочу бачити Україну багатую і заможною. Я хочу бачити професійних міністрів, професійний уряд, який чітко розумітиме, що він робить, куди веде країну. Я хочу бачити, що в Україні є насамперед власна економічна політика.

Я не хочу бачити країну, яка ходить по світу як жебрак і просить грошей в іноземних кредиторів. Я не хочу, щоб кредитори нав'язували нам свої вимоги – що ми маємо робити. Ми самі свідомо, завдяки діям нинішньої влади постійно потрапляємо на гачки, нам постійно нав'язують, що й коли ми маємо робити.

Немає нічого страшного в тому, що ми приймемо цей законопроект. Це зніме напругу і нарешті дасть можливість вийти з цієї кризи. Про що ми говоримо? Ми тижні втрачаємо на обговорення дурниць замість того, щоб проаналізувати діяльність уряду – що корисного зроблено за чотири роки, які підсумки реформ тощо. Ми вимагаємо припинити це словоблуддя.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово для репліки. Артур Герасимов, 1 хвилина. Будь ласка.

Потім – голосуємо. Прошу всіх зайти до залу, підготуватися до голосування.

ГЕРАСИМОВ А.В. Шановний Андрію Володимировичу! Шановні колеги! У парламенті, та й де завгодно, треба не лише говорити, а інколи і слухати. Інколи навіть не просто слухати, а й чути що говориться. Ще раз підкреслюю: Президент України не вчора, не вночі, а вісім місяців тому вніс на розгляд парламенту законопроект

про скасування електронного декларування. Фракція «Блок Петра Порошенка» підтримуватиме його. Нагадаю шановним колегам, що саме представники «Блоку Петра Порошенка» внесли законопроекти № 8120 і № 8120-1 про відтермінування подання декларацій, ми їх також підтримаємо.

Колеги, давайте згуртуємося довкола вже внесеного до порядку денного законопроекту, який отримав міжнародні висновки і має всі шанси бути сьогодні проголосованим у залі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, я ставлю окремо на голосування законопроекти № 8120, № 8120-1 і № 8209, № 8209-1. Якщо не буде прийнято жодного рішення, перейдемо до наступного питання порядку денного. Це законопроекти № 6271 і № 6674. Прошу підготуватися до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про включення до порядку денного сесії для прийняття рішення законопроектів № 8120, № 8120-1. Прошу проголосувати. Прошу підтримати.

«За» – 225.

Ще раз ставлю на голосування пропозицію про включення до порядку денного сесії для прийняття рішення законопроектів № 8120 і № 8120-1 Лещенка і Герасимова про відтермінування подання декларацій. Прошу проголосувати. Прошу підтримати.

«За» – 219.

Ставлю на голосування пропозицію про включення до порядку денного сесії для прийняття рішення законопроектів № 8209, № 8209-1. Наголошую, що законопроект № 8209-1 підписано представниками п'яти фракцій, ним єдиним передбачено скасування подання декларацій та декриміналізацію. Це голосування, на мою думку, буде принциповим і визначальним.

Прошу підтримати пропозицію про включення до порядку денного сесії для прийняття рішення законопроекту № 8209 і законопроекту № 8209-1 за авторства мого як Голови Верховної Ради і представників п'яти фракцій. Прошу проголосувати. Прошу підтримати.

«За» – 190.

Рішення не прийнято.

Обговорювати більше не будемо, колеги, позиція зрозуміла.

Переходимо до розгляду наступного питання порядку денного. Це проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про запобігання корупції» щодо особливостей фінансового контролю окремих категорій осіб» ([№ 6271](#)) та законопроект [№ 6674](#). Вони з того ж блоку, на ту ж тему – про скасування електронного декларування. Прошу підтримати пропозицію про розгляд за скороченою процедурою. Прошу проголосувати. Прошу підтримати.

«За» – 141.

Не встигли. Розглядаємо за повною процедурою (*Шум у залі*).

Колеги, я ще раз поставлю на голосування пропозицію про розгляд законопроектів № 6271, № 6674 за скороченою процедурою. Прошу голосувати, прошу підтримати.

«За» – 143.

Недостатньо голосів (*Шум у залі*). Розглядаємо за повною процедурою.

Запрошую до слова доповідача першого законопроекту – народного депутата України Крулька Івана Івановича. Будь ласка.

Від імені авторського колективу доповідатиме Юлія Володимирівна Тимошенко.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Шановні колеги! Я хочу розпочати з природи цього явища. Коли лідери кожної з фракцій виступали з трибуни, людям було незрозуміло, хто правий, хто неправий, за що борються, чи можлива відміна електронного декларування для всіх. Багато людей, які дивляться трансляцію, просто не розуміють, у чому річ. Хочу чітко пояснити, про що тривають суперечки в залі, в суспільстві, між нашими друзями у світі та українською владою.

Корупція в Україні досягла вже таких меж, що неможливо зайти до кабінетів іноземних дипломатів, іноземних лідерів, щоб тебе не запитали, коли в Україні припиниться корупція на найвищому рівні. Коли стало зрозуміло, що Президент, уряд, силові структури не борються з корупцією, а очолюють її, є співучасниками, тоді крім опозиційних політичних сил до боротьби долучилися громадські діячі, лідери громадських організацій, що займаються антикорупційною діяльністю, їх колективи, а також друзі України, які допомагають громадянському суспільству України боротися проти системної корупції, до якої причетна українська влада.

Насправді громадським діячам, які системно борються з корупцією, почала вдаватися ця боротьба. Україна і світ почули про неї з вуст нашої молоді. Саме молодь займається антикорупційною діяльністю. Саме молодь становить велику загрозу для Президента і його корумпованого оточення. Було прийнято рішення «взяти за горло» цю молодь, позбавити громадянське суспільство можливості боротися проти корупції Президента, його оточення та інших вищих посадових осіб держави.

Колишні президенти, зокрема Янукович, мають великий досвід нищити громадянське суспільство. Порошенко перейняв усі стратегії й тактики. Саме за дорученням діючого Президента його фракція, його «кишенькова більшість» у Верховній Раді, практично почала війну проти нашої молоді, яка бореться з корупцією. Ця більшість майже одноставно прийняла закон, яким за допомогою електронного декларування запроваджуються політичні репресії проти громадських антикорупційних активістів. Насправді це не система прозорості звітності, а метод «взяти за горло» молодь, активістів. І їм це вдалося, тому що 1 квітня такі декларації мали бути подані.

Електронне декларування торкнулося не лише громадських антикорупційних активістів, а й активних іноземців, які стали членами наглядових рад громадських організацій, щоб допомагати молоді та захистити її. Це відомі на весь світ міжнародні діячі, які стали поряд з нашим антикорупційним громадянським суспільством. Проти них також задіяно систему так званого прозорого електронного декларування.

У Верховній Раді та в суспільстві порушено питання: чи припинять голосуванням в цьому залі політичні репресії проти громадських активістів, які борються проти корупції, що заповонила всю країну і знищує життя українців, чи не припинять цих політичних репресій. Ось про що йдеться.

Те, що сьогодні відбувається в залі, ганебно. Керівництво фракції «Блок Петра Порошенка» публічно на ефірах та з цієї трибуни заявило, що підтримує скасування такої форми політичних репресій проти антикорупційних активістів як фейкове електронне декларування. Вони заявили, що голосуватимуть, а що відбувається в залі?

Коли ставляться на голосування пропозиції про включення до порядку денного законопроектів про скасування електронного декларування як інструменту репресій проти громадських активістів,

фракція «Блок Петра Порошенка» дає трохи більше половини голосів. Це означає, що з трибуни стверджують, що підтримують скасування електронного декларування для громадських активістів, а голосів дають рівно стільки, щоб це питання не розглядалося. Це називається великою маніпуляцією і великим обманом, який одягається на голову українському суспільству, зокрема всім друзям України за її межами. Це ганебно, принизливо. Це відвертий обман, зрозумілий усім.

Саме тому не включено до порядку денного законопроекти, мета яких – скасувати електронне декларування та кримінальну відповідальність як механізм репресій проти громадських активістів. Якщо таких законів не буде прийнято, почнуться масові репресії проти найкращої молоді з активною життєвою позицією, яка підтримана демократичним світом, реально може сприяти зменшенню корупції в нашій державі. Не включено до порядку денного законопроекти, внесені, зокрема, Головою Верховної Ради Андрієм Парубієм, підписані лідерами майже всіх фракцій, які підтримують скасування електронного декларування для громадських активістів. Це означає, що нам треба знайти вихід.

Ми пропонуємо вихід. Законопроект № 6271 підтримано більшістю народних депутатів, лідерами демократичних фракцій, Венеціанською комісією, на відміну від законопроектів Президента. У цьому законопроекті пропонується скасувати електронне декларування для громадських активістів, які борються проти корупції. У ньому не вистачає одного важливого елементу – скасування кримінальної відповідальності для активістів, що дає право розправлятися з ними. Ми пропонуємо включити до законопроекту № 6271 пункт, який я зачитаю для стенограми, і прийняти його в цілому.

«Встановити, що звільняються від адміністративної та кримінальної відповідальності за невиконання вимог Закону «Про запобігання корупції» щодо подання декларацій особи, уповноважені на виконання функцій держави або місцевого самоврядування:

- 1) представники громадських об'єднань, наукових установ, навчальних закладів, експерти відповідної кваліфікації, інші особи, які входять до складу конкурсних комісій, утворених відповідно до Закону України «Про службу в органах місцевого самоврядування», Громадської ради доброчесності, утвореної відповідно до Закону України «Про судоустрій і статус суддів», громадських рад, рад громадського контролю, що утворені при державних органах та беруть

участь у підготовці рішень з кадрових питань, підготовці, моніторингу, оцінці виконання антикорупційних програм, і при цьому не є особами, зазначеними у пункті 1, підпункті «а» пункту 2 частини першої статті 3 Закону України «Про запобігання корупції»;

2) фізичні особи, які:

отримують кошти, майно в рамках реалізації в Україні програм (проектів) технічної або іншої, в тому числі безповоротної, допомоги у сфері запобігання, протидії корупції (як безпосередньо, так і через третіх осіб або будь-яким іншим способом, передбаченим відповідною програмою (проектом));

систематично, протягом року, виконують роботи, надають послуги щодо імплементації стандартів у сфері антикорупційної політики, моніторингу антикорупційної політики в Україні, підготовки пропозицій з питань формування, реалізації такої політики, – якщо фінансування (оплата) таких робіт, послуг здійснюється безпосередньо або через третіх осіб за рахунок технічної або іншої, у тому числі безповоротної, допомоги у сфері запобігання, протидії корупції;

є керівниками або входять до складу вищого органу управління, інших органів управління громадських об'єднань, інших непідприємницьких товариств, що здійснюють діяльність, пов'язану із запобіганням, протидією корупції, імплементацією стандартів у сфері антикорупційної політики, моніторингом антикорупційної політики в Україні, підготовкою пропозицій з питань формування, реалізації такої політики, та/або беруть участь, залучаються до здійснення заходів, пов'язаних із запобіганням, протидією корупції».

Якщо з такою поправкою законопроект буде прийнято в цілому, це припинить політичні репресії Порошенка проти громадських активістів.

Дякую за увагу.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Шановна пані Тимошенко, прошу вас повернутися на трибуну. Відповідно до Регламенту до вас є запитання.

Шановні колеги, прошу записатися на запитання до доповідача.

Перше запитання. Пан Немиря. Будь ласка.

НЕМИРЯ Г.М., голова Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановна Юліє Володимирівно, чи не могли б ви нагадати, як взагалі виникла проблема, коли було внесено цю поправку, як голосували фракції, присутні в залі. Якщо я не помиляюся, ще з березня минулого року. Хто створив проблему, яку парламент намагається розв'язати?

ТИМОШЕНКО Ю.В. Очевидно, що на чолі реалізації стратегії нищення громадянського суспільства, зокрема молоді, яка бореться проти корупції, стоїть Петро Порошенко та його найближче корупційне оточення, а також частина фракції «Блок Петра Порошенка». Вони, по-перше, саботують вирішення цього питання, а по-друге, масово проголосували за введення репресивного декларування для громадських активістів. Із уст керівника фракції пролунало, що це було помилкою, але насправді помилкою була і пенсійна реформа, і підвищення тарифів, і всі прийняті бюджети. Тож, якщо це помилки, може, краще залишити посади і піти геть, щоб інші люди ці помилки виправили і більше їх не припускалися.

ГОЛОВУЮЧА. Запитання Наталії Веселової. Будь ласка.

ВЕСЕЛОВА Н.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Прошу передати слово Володимиру Ар'єву.

ГОЛОВУЮЧА. Запитання Володимира Ар'єва. Будь ласка.

АР'ЄВ В.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України у закордонних справах (одномандатний виборчий округ № 218, м. Київ, партія «Блок Петра Порошенка»). Дуже дякую. У мене одне запитання про те, що сталося 22 березня. Я, наприклад, був відсутній у залі через те, що перебував в офіційному відрядженні, підписаному Головою Верховної Ради, по лінії Парламентської асамблеї Ради Європи. Від вас ми чули, що ви були в офіційному відрядженні в Єрусалимі. Ми тоді могли, в принципі, вже вирішити це питання

і сьогодні його не дискутувати. Скажіть, будь ласка, хто вам підписав офіційне відрядження, якщо Голова Верховної Ради офіційного відрядження в Єрусалим вам не підписував?

Дякую.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Запрошення мені підписав Патріарх Єрусалимський (*Оплески*). Я була в Єрусалимі на його запрошення, з великою повагою до цієї людини.

Володю, я хочу звернутися до вас. Я пам'ятаю вас як людину, яка представляла громадянське суспільство, намагалася триматися якихось моральних меж. Хочу дати вам одну, на мій погляд, важливу пораду: поверніться до Володі того періоду (*Оплески*), і станьте справжнім Володею, якого я пам'ятаю, не підпорядковуйтеся, не підлаштовуйтеся під формати, які нищать країну. Я хочу бачити вас таким, яким запам'ятала у 2005 році (*Шум у залі*).

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Прошу всує не згадувати президію. Це перше.

Друге. Прошу відповідати на запитання, а не переходити на особистості.

Прошу передати право... (*Шум у залі*). Колеги, ми витрачаємо час, відведений на запитання і відповіді шановної Юлії Володимирівни.

Пане Євтушок, ваше запитання. Будь ласка.

ЄВТУШОК С.М., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту (одномандатний виборчий округ № 156, Рівненська область, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Скажу для українського народу. Ми бачимо, яку цинічну фарисейську позицію займають Президент України і фракція його імені, закликаючи голосувати. Усього-на-всього 49 голосів із 135 народних депутатів. Це відповідь на запитання, чи готові вони підтримувати. Не готові з однієї простої причини: саме ці молоді люди борються проти корупційних діянь Президента та його оточення, які вони вчиняють, перебуваючи у владі.

А запитання, Юліє Володимирівно, у мене до вас таке. Пан Герасимов сказав, що є висновки Венеціанської комісії. Скажіть, будь

ласка, які саме ці висновки і чи є висновок Венеціанської комісії на законопроект за вашим авторством?

Дякую за відповідь.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Абсолютно слушне запитання. Два законопроекти, внесені Президентом, нібито засвідчують його бажання скасувати репресивне електронне декларування для громадських діячів. Насправді це посилить репресії. Тому Венеціанська комісія не підтримала їх, натомість підтримавши законопроект № 6271, внесений тією частиною депутатів та лідерів фракцій, які за скасування політичних репресії проти громадських діячів.

Маніпулюючи словами, що президентські законопроекти пройшли Венеціанську комісію, не кажуть, що Венеціанська комісія виступила проти законопроектів Порошенка. Це дуже суттєво. Я прошу звернути на це увагу і підтримати законопроект № 6271 з поправкою, яку я озвучила для стенограми.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо, шановна Юліє Володимирівно. Час для запитань вичерпано. Прошу вас повернутися на своє місце.

Колеги, ми розглядаємо в пакеті два законопроекти. Для презентації наступного законопроекту № 6674 слово надається представнику Президента України у Верховній Раді України Ірині Степанівні Луценко. Прошу.

ЛУЦЕНКО І.С., *представник Президента України у Верховній Раді України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»).* Шановні колеги! Шановний пане Голово! На ваш розгляд пропонується внесений Президентом України та визначений ним як невідкладний проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо забезпечення відкритості для суспільства інформації про фінансування діяльності громадських об'єднань та використання міжнародної технічної допомоги». Даний законопроект спрямований на удосконалення антикорупційного законодавства України та правового регулювання питань, пов'язаних із забезпеченням відкритості для суспільства інформації про фінансування діяльності громадських об'єднань.

Для реалізації зазначеної мети законопроектом пропонується: скасувати норму про подання декларацій фізичними особами, які отримують кошти, майно в рамках реалізації в Україні програм технічної або іншої допомоги у сфері запобігання і протидії корупції;

передбачити обов'язок громадських об'єднань у визначених законопроектом випадках забезпечувати оприлюднення інформації про фінансування їх діяльності за умови, якщо річний дохід перевищує 300 прожиткових мінімумів;

визначити умови, за яких до нерезидентів не застосовуються вимоги антикорупційного законодавства України щодо питань, пов'язаних із запобіганням конфлікту інтересів, обмеження вартості подарунків, інформування НАЗК про відкриття валютного рахунку в установі банку-нерезидента, а також про суттєві зміни в майновому стані.

Законопроектом пропонується також встановити, що інформацією з обмеженим доступом у декларації особи, яка є іноземцем і нерезидентом, будуть відомості про майно, активи, зобов'язання та правочини за межами України. НАЗК забезпечуватиме можливість внесення іноземцями та особами без громадянства інформації до Єдиного державного реєстру декларацій англійською мовою.

Окрім того, з метою захисту охоронюваних законом прав, свобод та інтересів громадян, державних та громадських інтересів, а також інтересів юридичних осіб законопроектом пропонується встановити кримінальну відповідальність за розголошення головою чи членами НАЗК, посадовою чи службовою особою його апарату інформації з обмеженим доступом.

Враховуючи викладене, а також беручи до уваги те, що реалізація запропонованих положень сприятиме приведенню законодавства України у відповідність з міжнародними стандартами з питань діяльності неурядових організацій, прошу підтримати законодавчу ініціативу Президента України та прийняти законопроект № 6674 за основу.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо, шановна пані Ірино. Ви завершили доповідь законопроекту раніше. Прошу записатися на запитання до доповідача законопроекту № 6674.

Пані Войціцька передає слово для запитання Олені Сотник. Будь ласка.

СОТНИК О.С. Фракція «Самопоміч». Дякую за можливість поставити запитання. У мене таке відчуття, що в нас змішалися коні, люди, корупція, громадські діячі. Нагадаю, що боротьба з корупцією – це контроль статків тих осіб, які мають доступ до владних повноважень або до бюджетних коштів. Громадські діячі до цього не мають жодного відношення.

Я маю запитання до доповідача конкретного законопроекту. Скажіть, будь ласка, чим даний законопроект відрізняється від закону про іноземних агентів, прийнятого в Російській Федерації? Це перше.

Друге. Поясніть мені, будь ласка, необхідність декларування, наприклад, громадськими діячами, тобто фізичними особами, ще й у НАЗК, інформації про зміни майнового стану або відкриття рахунків в іноземних установах, якщо вони такі само фізичні особи, як будь-хто, мають такі ж права згідно з Конституцією.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, пані Ірино.

ЛУЦЕНКО І.С. Відповідаю. Під час підготовки даного законопроекту і законопроекту № 6675, що пов'язані між собою, було враховано міжнародний досвід, що використовується Сполученими Штатами Америки, Великою Британією (вони далеко від Росії), Іспанією, Італією та іншими країнами, де громадські організації, які отримують міжнародну технічну допомогу або допомогу держави і займаються боротьбою з корупцією, подають розширену, до 15 сторінок, звітність.

Наведу приклад. У Сполучених Штатах Америки використовується форма 990 *IRS* для відображення доходів організацій, звільнених від сплати податку на прибуток. Це 12 сторінок детального фінансового звіту. У Великій Британії використовується відповідна номерна декларація для звітності неприбуткових організацій. Обов'язковою умовою звітування в Італії є фінансова звітність неприбуткових громадських організацій на 15 сторінках. В Іспанії правила звітного обліку для некомерційних організацій були затверджені королівським указом № 776 у 1998 році.

Враховано також Рекомендації Комітету міністрів Ради Європи (не Росії) державам-членам щодо правового статусу неурядових організацій в Європі від 10 жовтня 2007 року та Фундаментальні принципи щодо статусу неурядових організацій в Європі (не Росії), прийняті

у Страсбурзі в 2002 році. У цих документах йдеться про те, що громадські організації, які отримують від держави будь-яку форму державної...

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Зможете дати відповідь, відповідаючи на інше запитання. Перепрошую, я надаю більше часу для відповідей, тому що пані Ірина заощадила час, доповідаючи законопроект і має право ретельніше відповідати на запитання.

Народний депутат Абдуллін. Слово для запитання. Будь ласка.

АБДУЛЛІН О.Р., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Прошу передати слово Лещенку.

ГОЛОВУЮЧА. Сергій Лещенко. Будь ласка.

ЛЕЩЕНКО С.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Дякую. Чому ми повинні наш дорогоцінний час у парламенті витратити на виправлення безглуздих навіть не помилок, а цілеспрямованих сценаріїв знищення демократії в Україні, коли антикорупціонерів як фізичних осіб зобов'язують звітувати так само, як чиновників, тому що є темник Російської Федерації – закон про іноземних агентів. Я хочу запитати вас, пані доповідачко, чому ви як голова фракції Президента рік тому, 23 березня, натиснули кнопку «за» під час голосування поправки 12 до законопроекту.

Користуючись нагодою, хочу перепросити спікера за те, що вчора я згадав його як такого, який голосував. Він не голосував. Пан Парубій не голосував за цю поправку, а саме ви голосували. Чому ви це зробили?

ГОЛОВУЮЧА. Відповідайте, будь ласка. Зроблю єдине уточнення – пані Луценко не є головою фракції (*Шум у залі*). Ні! Пані Луценко не була головою фракції.

ЛУЦЕНКО І.С. Пане Лещенко, я жодного дня не була керівником фракції. Будь ласка, уважніше вивчайте керівництво фракції, з якої ви не хочете вийти, яку поливаєте брудом. Мабуть, боїтеся залишитися без мандата, прикриваєтеся фракцією, яку поливаєте брудом, і Президентом, якого представляєте у Верховній Раді (*Шум у залі*). Це перше.

Друге. Я щойно пояснила представнику фракції «Самопоміч» Олені Сотник, чому ми хочемо зобов'язати громадські організації звітувати: тому що це міжнародна практика.

Наступне. Це не питання виявлення іноземних агентів, це питання прозорості перед українським народом. Нагадую вам, пане Лещенко, що технічна допомога надається не конкретно борцям з корупцією, а українському народу країнами, які підтримують нашу державу. Зважаючи на це, українське суспільство повинно знати, з яких країн надходить технічна допомога, на які цілі громадські організації витрачають кошти, хто працює з технічною допомогою, адже ці гроші призначені не конкретно фізичним особам, а неприбутковим громадським організаціям, які займаються відповідною діяльністю.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, шановна пані Ірино.

Нагадаю, що під час запитання пролунала недостовірна інформація про те, що пані Ірина була головою фракції. Була відповідь, що вона нею не була. Час на запитання вичерпано. Дякую, шановні колеги (*Шум у залі*). Будь ласка, 30 секунд. Пані Ірино, потім буде слово для репліки. Я як головуюча ставлю крапку... (*Шум у залі*). Ні! Продовжую засідання на 15 хвилин... Не треба.

Надаю слово Голові Верховної Ради України.

Веде засідання Голова Верховної Ради України

ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, зараз 12 година. Ми так законопроект не встигнемо розглянути. Я пропоную оголосити перерву до 12 години 30 хвилин і продовжити розгляд законопроекту після перерви (*Шум у залі*).

Оголошую перерву на 30 хвилин. О 12 годині 30 хвилин ми продовжимо розгляд законопроекту, будуть виступи від фракцій і груп,

а потім – виступи народних депутатів. Після перерви... *(Шум у залі)*.
Прошу голову комітету бути присутнім у залі о 12 годині 30 хвилин.

О 12 годині 30 хвилин продовжимо нашу роботу. Наголошую для голови комітету: співдоповідь о 12 годині 30 хвилин. Прошу бути в залі, щоб продовжити засідання.

(Після перерви)

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради
України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Шановні колеги, продовжуємо пленарне засідання. Розглядаємо два... *(Шум у залі)*. Я все пам'ятаю, склерозу в мене поки що немає. Продовжуємо пленарне засідання. Розглядаємо законопроекти № 6271 і № 6674. Слова для репліки вимагає Сергій Лещенко. Увімкніть, будь ласка, мікрофон з місця. Сергію, з місця, будь ласка.

ЛЕЩЕНКО С.А. Доброго дня, українці! Сьогодні парламент розглядає питання, яке, насправді, не мав розглядати взагалі. Це законопроект про помсту антикорупціонерам. Ми витрачаємо дорогоцінний час на те, щоб просто вилучити ганебну норму, повністю списану з путінського закону про іноземних агентів. Ви бачите, скільки треба зусиль, щоб цю норму вилучити. Корумповані еліти не хочуть її вилучати.

Ось результати голосування, що відбулося рік тому. Ви побачите тут усі прізвища правлячих еліт, які прийняли закон з однією метою: взяти на гачок тих, хто викриває корупціонерів, які крадуть гроші з бюджету. Вони хочуть, щоб ці люди опинилися під слідством, тому що звикли використовувати державну владу як особисту годівницю. Саме тому такі пристрасті в залі, і такі випадки на мою адресу. Тому що я не мовчу і намагаюся кожним своїм кроком і словом сприяти збереженню державних коштів, зробити їх доступними для всіх громадян, а не для кількох сімей, які використовують владу як годівницю.

Дякую за увагу *(Оплески)*.

ГОЛОВУЮЧА. Шановні колеги, продовжуємо розгляд законопроектів № 6271, № 6674. Відповідно до Регламенту слово для співповіді надається першому заступнику голови Комітету з питань запобігання і протидії корупції Юрію Савчуку. Пане Юрію, доповідайте два законопроекти за повною процедурою. Маєте 10 хвилин. Будь ласка.

САВЧУК Ю.П., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»).* Доброго дня, шановні колеги! На ваш розгляд пропонуються два законопроекти. Комітет розглянув проект Закону «Про внесення змін до Прикінцевих положень Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо особливостей фінансового контролю окремих категорій посадових осіб» ([№ 8120](#)), внесений народним депутатом України Лещенком Сергієм Анатолійовичем, та альтернативний до нього проект Закону «Про внесення змін до розділу II «Прикінцеві положення» Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо особливостей фінансового контролю окремих категорій посадових осіб» щодо відтермінування заходів фінансового контролю для окремих суб'єктів декларування» ([№ 8120-1](#)), внесений народним депутатом України Герасимовим Артуром Володимировичем, та прийняв рішення рекомендувати Верховній Раді України прийняти за основу та в цілому.

Пропонується відтермінувати передбачене розділом II «Прикінцеві положення» Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо особливостей фінансового контролю окремих категорій посадових осіб» подання електронних декларацій співробітниками антикорупційних органів, а саме: законопроектом № 8120 – на 1 рік; законопроектом № 8120-1 – до 1 липня 2018 року.

Водночас треба зазначити, що альтернативний законопроект № 8120-1, внесений народним депутатом України Герасимовим, під час голосування на засіданні комітету отримав найбільшу підтримку народних депутатів – членів комітету.

ГОЛОВУЮЧА. Шановний пане Юрію, перепрошую, ми розглядаємо законопроекти № 6271, № 6674. Дуже дякую.

САВЧУК Ю.П. Шановні колеги! Комітетом розглянув проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про запобігання корупції» щодо особливостей фінансового контролю окремих категорій осіб» ([№ 6271](#)), внесений народними депутатами України Тимошенко, Соболевим, Чумаком та іншими, та президентський проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення відкритості для суспільства інформації про фінансування діяльності громадських об'єднань та використання міжнародної технічної допомоги» ([№ 6674](#)). За результатами розгляду комітет ухвалив рішення, що законопроекти відповідають вимогам антикорупційного законодавства і рекомендує Верховній Раді України прийняти їх за основу.

Законопроектом № 6271 пропонується не поширювати дію Закону України «Про запобігання корупції» на громадських активістів, осіб, які отримують кошти, майно в рамках реалізації в Україні програм (проектів) технічної або іншої, в тому числі безповоротної, допомоги у сфері запобігання, протидії корупції як безпосередньо, так і через третіх осіб або будь-яким іншим способом, передбаченим відповідною програмою (проектом).

Законопроектом № 6674 пропонується внести зміни до Кримінального кодексу України, законів України «Про громадські об'єднання» та «Про запобігання корупції» з метою запровадження прозорої звітності громадських організацій щодо доходів та видатків, підвищення відкритості їх діяльності. Законопроекти № 6271, № 6674 містять положення, що регулюють одне коло питань та повторюють за суттю положення щодо регулювання одних і тих самих відносин, тому розглядаються одночасно. Водночас пропонується за результатами розгляду законопроектів у першому читанні прийняти один із них за основу, доручити Комітету з питань запобігання і протидії корупції доопрацювати його з урахуванням відповідних норм і положень другого законопроекту, зауважень і пропозицій суб'єктів прав законодавчої ініціативи та внести на розгляд Верховної Ради України у другому читанні.

ГОЛОВУЮЧА. Залишайтеся на трибуні, будь ласка. Шановні колеги, прошу записатися на запитання до доповідача – представника профільного Комітету з питань запобігання і протидії корупції, який наразі фактично є його керівником. Прощу записатися на запитання щодо двох законопроектів – № 6271 та № 6674.

Сергій Соболев. Будь ласка. Пане Сергію, вам передали слово.

СОБОЛЄВ С.В. Шановний доповідачу! Ви розглянули в комітеті два законопроекти, ознайомилися з висновками Венеціанської комісії, в яких чітко зазначено, що законопроект за авторством народних депутатів на чолі з Тимошенко відповідає тим вимогам, які, власне, і ставляться до цього законопроекту. Президентський законопроект вважається таким, що не відповідає вимогам Венеціанської комісії. Як могло статися, що ви підтримуєте той законопроект, що не підтриманий Венеціанською комісією? Чи ви не дослухаєтеся до її вимог і вважаєте, що зобов'язання, взяті Україною при вступі в Раду Європи, Парламентську асамблею Ради Європи, не є обов'язковими до виконання? Ви розумієте, що Венеціанська комісія – це орган, який фактично є совістю Ради Європи, рекомендації якого враховують усі країни? Чи для вашого комітету такі рекомендація необов'язкові?

Дякую.

САВЧУК Ю.П. Дякую за запитання. Комітет розглянув усі законопроекти. Головна мета і завдання комітету – насамперед провести експертизу законопроектів на корупціогенність. Була пропозиція внести на розгляд усі законопроекти, що стосуються цього питання. Комітет підтримав її та вніс законопроекти на розгляд, а зал нехай вирішує, який із них треба прийняти за основу і в цілому.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Наступне запитання від шановної колежанки пані Юринець. Прошу.

ЮРИНЕЦЬ О.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції (одномандатний виборчий округ № 117, Львівська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Прошу передати слово Ользі Бельковій.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, пані Белькова.

БЄЛЬКОВА О.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Дуже дякую. Шановний пане доповідачу! Допоможіть мені, будь ласка, розібратися, у якому

з обговорюваних нами законопроектів враховано намагання Верховної Ради скасувати вимогу про декларування для членів наглядових рад державних компаній. Чи внесено цю поправку в один із законопроектів? Чи відбулося обговорення в комітеті? Як поставилися до цього питання депутати саме у вашому комітеті?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Відповідайте, будь ласка.

САВЧУК Ю.П. Я не зможу докладно відповісти на запитання, але по суті кожен із цих законопроектів відповідає усім висунутим вимогам. Я не готовий відповісти на ваше питання.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Наступне запитання. Максим Бурбак. Будь ласка.

БУРБАК М.Ю. Шановний доповідачу! Скажіть, будь ласка, президентським законопроектом передбачено скасування декларування для громадських діячів та іноземців, які працюють у наглядових радах державних підприємств? Рішення комітету – прийняти за основу. Які проблемні питання треба доопрацювати між першим і другим читанням?

Дякую.

САВЧУК Ю.П. Насамперед треба чітко розуміти, які з організацій підпадають під декларування і безпосередньо звітуватимуть. У законопроектах ідеться про технічні засоби, які отримуватимуть організації. Часто виникають ситуації, коли документація, набута такими організаціями, не може бути врахована саме тому, що не зафіксовано належним чином надходження коштів та технічні засоби, якими це здійснено.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, шановний колего. Час на запитання вичерпано. Прошу вас повернутися на своє місце.

Шановні колеги, в рамках обговорення двох законопроектів прошу записатися на виступи від депутатських фракцій. Потім народні депутати ще матимуть можливість подискутувати. Зараз виступи від депутатських груп і фракцій.

Народний депутат Купрієнко передає слово лідеру своєї фракції Олегу Ляшку. Будь ласка.

ЛЯШКО О.В. Радикальна партія. Наша команда за прозорість, а не за вибірковість. Для нас немає жодних проблем, щоб заповнювати електронні декларації. Ми голосували за запровадження електронного декларування, за створення антикорупційних органів. Ми хочемо реальної боротьби з корупцією. Не профанації й імітації, якою займається нинішня влада, а реальної боротьби з корупцією. Для нас немає жодних проблем, щоб заповнювати електронні декларації.

У мене є запитання. Чому ті, які мають наміри нав'язувати Україні порядок денний, не повинні декларувати своїх доходів? У законопроекті ви пропонуєте звільнити від декларування доходів іноземців, які є членами наглядових рад державних компаній. «Нафтогаз» оперує десятками мільярдів доларів. Члени його наглядової ради – іноземці. Хіба українці не мають права знати, хто в наглядовій раді, хто приймає рішення, завдяки кому ми платимо такі космічні тарифи? Візьміть будь-яку іншу компанію. Якщо ви претендуєте бути членами наглядових рад, претендуєте на прийняття рішень, які впливають на життя українців, має бути прозорість, щоб ваші рішення потім не виходили десь в офшорах.

Моя шановна колега Юлія Тимошенко запитує, коли закінчиться корупція в Україні. Я думаю, шановна Юліє Володимирівно, вам, як і кожному українцю, відомо, коли закінчиться корупція – тоді, коли всі гроші, виведені в офшори, буде повернуто в Україну. Це буде першим кроком на шляху закінчення корупції.

Коли закінчиться корупція в Україні? Тоді, коли українці матимуть достойну зарплату, тому що немає жодної бідної країни світу, яка подолала б корупцію. Бідність – це поживний ґрунт для корупції, тому ми боремося за підвищення зарплат українцям, за те, щоб люди не виїжджали за кордон, не жебрали.

Коли закінчиться корупція? Коли ми в парламенті разом проголосуємо та змінимо виборче законодавство, щоб на мажоритарних округах не роздавали по 500 гривень і не купували голоси. Корупція закінчиться тоді, коли державні підприємства перестануть бути «дійними коровами» для політичних сил, які призначають керівниками своїх людей, щоб вони потім фінансували їх виборчі кампанії.

Корупція закінчиться тоді, коли парламент прийме закон про імпичмент Президента і про тимчасові слідчі комісії Верховної Ради України, щоб мати реальні інструменти парламентського контролю, щоб людина, яка обіймає президентську посаду, була підзвітна, її можна було притягти до відповідальності. Корупція закінчиться тоді, коли Україна перестане торгувати дешевою робочою силою і сировиною, а почне заробляти достойні гроші, торгуючи продукцією і забезпечуючи роботою українців у рідній країні. Ось вам запорука звільнення України від корупції!

Нарешті про відновлення справедливості. Реальна боротьба з корупцією – це переобрання всіх суддів і прокурорів, а не та імітація судової реформи, яку здійснює влада.

І останнє. Вся країна вражена скандалом з антикорупційним прокурором Холодницьким. Я пропоную проголосувати за те, щоб викликати до парламенту антикорупційного прокурора, директора НАБУ, Генерального прокурора і обговорити корупційний скандал, який дискредитує боротьбу з корупцією.

ГОЛОВУЮЧА. Наступний виступ. Максим Бурбак. Будь ласка. Пані Тетяна Чорновол, «Народний фронт». Запрошую до слова.

ЧОРНОВОЛ Т.М., член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Насправді дуже велика ганьба, що ми вже багато днів, зокрема сьогодні, так довго розглядаємо це питання. Річ у тім, що 1 квітня за законом так звані антикорупціонери повинні були подати електронні декларації, інакше – кримінальна відповідальність. Так сталося, що багато так званих антикорупційних організацій не подали декларацій, розраховуючи на те, що ми сьогодні проголосуємо законопроект і застосуємо до злочинців амністію. Офіційно це називається декриміналізацією.

Ситуація дуже ганебна для України. До 1 квітня в нас були громадські організації – антикорупціонери, а тепер – злочинці, які вимагають амністії. Чому так сталося? Для чого треба було ганьбити країну на весь світ? На жаль, прикладів багато. Це вкрадені гроші Данії на розробку системи е-декларування. Це вкрадені американські гроші на

реформування прокуратури так званими громадськими антикорупційними організаціями. Це робота адвокатів Януковича, багаторічне блокування конфіскації корупційних коштів Януковича в Державний бюджет України. Згадайте, скільки так званих антикорупційних організацій стояло за цим, і багато-багато чого, про що, на жаль, треба публічно говорити.

Мушу зауважити: ці організації зробили багато хорошого. Я дякую їм за те, що всі народні депутати подають е-декларації. Це правильний шлях, це шлях прозорості. Будь-яка основа боротьби з корупцією – це прозорість. Дякую цим організаціям за те, що ми, народні депутати, подаємо е-декларації. Я вважаю, що так само ці організації повинні дякувати мені за поправки, якими я зобов'язала їх подавати декларації, тому що декларації антикорупціонерів – це їхня зброя, їхній авторитет. Тільки цим вони зможуть засвідчити свою прозорість і чесність, а це єдина зброя антикорупціонерів.

Не все так просто в нашій державі. Е-декларування так званих антикорупціонерів – це еволюційний шлях розвитку антикорупціонерів. Що ж ми голосуємо зараз? Ми голосуємо акт самогубства антикорупційних організацій. Після того, як ми проголосуємо амністію для злочинців, цим амністованим злочинцям жодна чесна людина не повинна подавати руки (*Оплески*). Це хрест на все життя. Але що нам робити, якщо самогубці вимагають проголосувати за їхнє самогубство? Вони задіяли такі ресурси! Вони кажуть, що не впливають на державу – бачите, вони парламент уже заблокували!

Якщо ми проголосуємо за їхнє самогубство (це теж варіант), обов'язково народиться щось нове. Народиться новий, справжній антикорупційний рух, який піде еволюційним шляхом. На жаль, на це потрібен час. Цей труп самогубця ще довго смердітиме в Україні.

Народним депутатам треба прийняти рішення. Є два шляхи – еволюції та самогубства. На жаль, ми поставлені в такі умови, що повинні приймати рішення...

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо, пані Тетяно.

Народний депутат Івахів від групи «Воля народу» передає слово Шахову. Будь ласка.

ШАХОВ С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (одномандатний виборчий округ № 114, Луганська область, політична партія «Наш край»). Шановні колеги! Шановна пані головуюча! Сьогодні минає чотири місяці відтоді, як убито людину, яка, справді, боролася з корупцією – голову фракції БПП у Северодонецькій міській раді в Луганській області нашого колегу депутата Самарського. Прошу вшанувати його пам'ять хвилиною мовчання.

ГОЛОВУЮЧА. Шановні колеги, прошу вшанувати пам'ять убитого активіста пана Самарського хвилиною мовчання.

(Хвилина мовчання).

Прошу сідати. Ми всі очікуємо від правоохоронних органів розкриття цього резонансного злочину та інших резонансних убивств. Будь ласка, продовжуйте виступ.

ШАХОВ С.В. Шановні колеги, ми говоримо про корупцію, яку долаємо вже 26 років. Корупція – це реальне вбивство, коли жінку по тих дорогах, з яких крадуть чиновники, по ковбанях везуть, щоб зробити кесарів розтин, коли жінка і дитина помирають. Реальна корупція – це вбивство, коли в людини серцевий напад, а швидка допомога не може довести її до лікарні, і людина помирає. Корупція – це вбивство, коли олігархи людям взимку вимикають газ, електроенергію, відключають воду для життєвих потреб.

Деолігархізація в нашій державі не відбулася. У цьому залі досі є корупціонери, які покривають олігархів. На кожній кухні люди кажуть: щоб ця люстра відірвалася – тоді буде народна люстрація. На кожній кухні люди бажають, щоб ця Верховна Рада розпалася, бажають негайної смерті кожному в цьому залі!

Шановні колеги, треба закінчувати з цим. Ми говорили сьогодні про е-декларації. Декларацію повинна подавати кожна людина в нашій державі, щоб була прозорість. Я підтримую Ярослава Москаленка. Я їду на Луганщину. Люди там жебракують, вони приходять до мене в приймальню і запитують: Шахов, коли це закінчиться? Коли Верховна Рада врешті-решт отямиться?

Я вважаю, що треба негайно звернути увагу на деолігархізацію, що не відбулася в Україні. Ратиці геть від державних монополій!

Ратиці геть від газу! Ратиці геть від електроенергії! Ратиці геть від води, якою не можемо напоїти людей! Модернізація інфраструктури не відбулася. До чого ми докотилися, шановні?!

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Наступний виступ народного депутата Долженкова. Будь ласка.

ДОЛЖЕНКОВ О.В. Фракція «Опозиційний блок». Шановні громадяни України! Шановні колеги! Про що тут точиться дискусія? Верховна Рада України половину свого робочого часу обговорює питання відміни декларування для громадських активістів. Орган законодавчої влади покликаний захищати конституційні інтереси та права громадян України.

Чим ми займаємося? Чи турбує це питання пересічних громадян України? Мабуть, ні. У нас усе добре з економікою? Нагадаю, що за останні чотири роки експорт зменшився удвічі, показник ВВП знизився зі 180 мільярдів доларів до 100 мільярдів доларів. Девальвація гривні – 300 відсотків. А чи все в нас добре з тарифами на житлово-комунальні послуги? Чи турбують ці проблеми українських громадян? Ні. Чи прийняття цих законопроектів якимось сприятиме боротьбі з корупцією? Ні.

Подання громадськими активістами електронних декларацій – це збільшення прозорості перед суспільством. У чому проблема? Згідно зі статтею 24 Конституції України громадяни України мають рівні конституційні права та обов'язки. Вони всі рівні перед законом. Давайте не порушувати Конституцію і не робити одну категорію громадян, які виконують функції громадських активістів, рівнішими за тих, хто, справді, повинен подавати декларації, займатися економікою, а не політизувати будь-яке питання.

Веде засідання заступник Голови Верховної Ради України

СИРОЇД О.І.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошую до слова народного депутата Олену Сотник, Об'єднання «Самопоміч».

СОТНИК О.С. Уже кілька разів пролунало риторичне запитання: у чому проблема? Я поясню, в чому проблема. Насправді, їх кілька.

Перша – вибірковість. Ми говоримо виключно про декларування для антикорупційних активістів. Не в екологічній, економічній чи правовій сфері, а виключно в антикорупційній діяльності. Чому? Відповідь дуже проста. Тому що «Схеми», «Наші гроші», «*Bihus.info*», «Слідство.Інфо» та багато інших антикорупційних програм єдині в цій країні, які викривають, чим насправді живуть можновладці – їхні реальні статки, активи, доходи. Тільки вони, тому що ні правоохоронна система, ні слідство, ні суди не здатні цього робити. Саме тому вони стали предметом і ціллю цього законопроекту. Ніхто інший. Жодна інша громадська організація, зокрема, із тих, що беруть участь у політичному житті держави, цей зал не цікавить.

Друга – тиск. Звичайно, треба знайти спосіб заткнути рота тим, хто говорить правду, заважає збагачуватися можновладцям. Цей спосіб не що інше, як декларування. Після цього – вибіркове переслідування активістів, які не мовчатимуть, а вони не мовчатимуть.

Остання – демократія, точніше, псевдодемократія, яку намагається будувати коаліція. Нагадаю, що принципами будь-якого демократичного суспільства є свобода і можливість контролю влади з боку громадських організацій. Ви фактично перекреслюєте можливість це робити громадським організаціям.

Венеціанська комісія не просто так зробила висновок. Венеційська комісія саме слідкує за верховенством права і дотриманням принципів демократії в країні. Якщо вона стверджує, що такий законопроект жорстко і повністю протирічить вимогам демократичного суспільства, це означає, що ви робите не що інше, як прямуєте до деспотії.

На вагах – два абсолютно різних законопроекти. Перший – від опозиційних сил, яким пропонується цю ганьбу відмінити, другий – президентський, від влади, в якому електронне декларування просто названо інакше. Але це не що інше, як продовження тиску на громадських активістів. Я закликаю народних депутатів не підтримувати президентський законопроект, підтримати виключно законопроект опозиційних сил.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошую до слова народного депутата Сергія Соболева, «Об'єднання «Батьківщина».

СОБОЛЄВ С.В. Шановні колеги, сидить зараз Янукович у Ростові чи на Рубльовці під крилом у Путіна і думає: якби я мав такий закон, що я з ними зробив би в далекому 2013 році? Де зараз були б ті критики, які розповідають, як треба тролити і нищити громадських активістів? Де б ви всі були? Слава Богу, народ змінився. На жаль, не змінилася влада.

Коли я читаю два законопроекти – за авторством Тимошенко і за авторством Порошенка – у мене волосся стає дибки. Невже Порошенко нічому не навчився, невже він думає, що продовжуватиме закривати рота громадським активістам, журналістам? Не вийде.

Наша фракція внесла законопроект, яким чітко розмежовано дві функції, заради яких взагалі запроваджувалося електронне декларування. Маєш відношення до бюджету держави, до управління державними інституціями – будь ласка, подай декларацію і прозвітуй, чому твої статки так різко змінюються. Якщо твоє завдання – бути в опозиції, а порядні журналісти завжди повинні бути в опозиції, вони критикували й Тимошенко, коли вона була Прем'єр-міністром, це не змінює нашої позиції, то повинні першими надавати інформацію.

Якби не було журналістів, чи дізналися б ми про продані Генеральним прокурором і закриті справи, які на сьогодні вже нібито не можуть бути розслідуваними? Чи дізналися б ми про мільярдні крадіжки? А тепер ви хочете закрити їм рота? Не вийде! Будуть вони декларувати, не будуть вони декларувати... Будь-який журналіст, який має совість і розуміє, що його головне покликання – надавати об'єктивну інформацію, миттєво реагувати на всі події в країні, робитиме це незалежно від того, будете ви їх залякувати чи ні. Цього не вдалося Януковичу, не вдасться і Порошенку.

Саме тому законопроект, розроблений Тимошенко і фракцією «Батьківщина» разом із фракцією «Самопоміч» і народними депутатами практично з усіх інших фракцій, дає відповідь на ключове запитання: кого переслідує НАЗК і НАБУ – корупціонерів-можновладців чи журналістів? Наша позиція: корупціонерів-можновладців, а не журналістів. Підтримайте цей законопроект.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від фракції «Блок Петра Порошенка» до слова запрошується Гончаренко. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О., секретар Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Фракція «Блок Петра Порошенка», Одеська область. Шановні колеги! Це обговорення демонструє головну проблему Верховної Ради – обговорення будь-якого питання відбувається виключно в політичному сенсі. Ми хочемо розв'язати проблему, щоб громадські активісти не подавали декларацій. Чудово. Для цього Президент України вніс відповідні законопроекти № 6674 і № 6675. Чому б за них не голосувати?

Ми чуємо заклики «давайте не голосувати за ті, а лише за ці». Чому? Вони розв'язують цю проблему? Так. Після прийняття таких законів громадські активісти не повинні будуть подавати електронних декларацій. Крапка. Ми вирішуємо питання. Більше того, це єдині законопроекти, що мають висновок Венеціанської комісії, інші його не мають. Нам кажуть: є зауваження Венеціанської комісії. Чудово. Приймемо законопроекти в першому читанні, а до другого зможемо врахувати всі зауваження. Навіщо збурювати суспільство тижнями розмов про начебто боротьбу з молоддю, яка намагається розслідувати діяльність влади, якщо можна взяти і проголосувати. Поставити крапку і рухатися далі до вирішення соціальних питань лікарів, вчителів, пенсіонерів, української інфраструктури. Замість цього Верховна Рада тижнями обговорює: подавати кільком сотням людей декларацію чи ні. Давайте вирішимо, що ні, поставимо крапку і підемо далі.

Ми бачимо політику, політику і ще раз політику, та ще й неправду, бо серед тих, хто голосував за запровадження електронних декларацій, є, зокрема, представники фракції «Батьківщина», яка так обурюється і каже, що це нищення, нищення і ще раз нищення. Їхні прізвища можна побачити в результатах голосування.

Шановні колеги, закликаю всіх підтримати президентські законопроекти. Усі, хто їх не підтримає, не хочуть розв'язати цю проблему, а хочуть тільки політичних спекуляцій. Давайте розглянемо президентські законопроекти за скороченою процедурою, направимо на друге читання, врахуємо зауваження Венеціанської комісії та вирішимо це питання раз і назавжди. І займемося тим, чого від нас, справді, чекають люди.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, додаємо 9 хвилин на виступи народних депутатів, щоб ми встигли все розглянути. У нас попереду напружений порядок денний і багато законопроектів, зокрема, щодо місцевого самоврядування й екології. Прошу всіх виступати лаконічно, ми втратили надто багато часу. Прошу записатися на виступи.

Увімкніть мікрофон Рудика Сергія Ярославовича, будь ласка.

РУДИК С.Я., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 198, Черкаська область, самовисуванець). Шановні колеги! Не раз у цьому залі доводилося червоніти за себе і за того хлопця. Знаєте, є таке прислів'я. Той хлопець – це той, який ніколи не приходив вчасно на засідання, не ходить на роботу в середу і п'ятницю, декларує на всіх ефірах бажання підтримати якусь добру справу, але потім не приходив до сесійного залу з різних причин: вийшов у туалет, поїхав на дуже важливий міжнародний захід, придумав собі ще 25 причин, щоб не проголосувати. Я завжди закликав і закликаю до персональної відповідальності за прийняття того чи іншого важливого для держави рішення.

У кожного із вас є власна позиція щодо цих законопроектів, так само, як і в мене. Я голосуватиму і за президентський законопроект, і не лише за президентський. Попри всі контроверсійні точки зору, немає нічого складного в тому, щоб відмінити декларування для людей, які не виконують державних функцій. Водночас я вважаю дуже слушною пропозицію представників групи «Воля народу» про відміну електронного декларування для депутатів сільських рад. У багатьох селах на Черкащині, Кіровоградщині, Буковині депутати сільських рад не хочуть виконувати функцій, передбачених законом, тому

що їм треба займатися тим же, до чого ми закликаємо чи навпаки представників громадських організацій. Це було б дуже слушно для багатьох людей.

Звертаюся до присутніх: давайте проголосуємо обидва законопроекти. Який набере більше голосів, той і буде законом. Якщо не хочете голосувати по суті, давайте відтермінуємо прийняття рішення до 1 липня, це також прийнятний варіант, але припиніть посилатися на інших людей. Мені прикро постійно відповідати за себе і за того хлопця, який стабільно не голосує. Голосуємо «за».

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Соловей Юрій Ігорович. Будь ласка.

СОЛОВЕЙ Ю.І., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань економічної політики (одномандатний виборчий округ № 89, Івано-Франківська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Виборчий округ № 89, Гуцульщина і Покуття. Шановні колеги! Шановний український народ! Я вже четвертий рік, як в українському парламенті, й четвертий рік чую про боротьбу з корупцією. Від того, скільки ми про цю боротьбу говоримо, корупції менше не стає, а щороку її все більшає. Найгірше, що з кожним роком ця боротьба з корупцією коштує українському бюджету все дорожче.

Нагадаю, що за останні три роки ми створили (до речі, на вимогу, зокрема, так званих антикорупціонерів) низку правоохоронних структур, які коштують мільярди українському бюджету: НАБУ – 800 мільйонів гривень, Спеціалізована антикорупційна прокуратура – 400 мільйонів гривень, Державне бюро розслідувань – 800 мільйонів гривень, Вищий антикорупційний суд – 500 мільйонів гривень, інші правоохоронні агенції. Я підрахував, що Українська держава витрачає на боротьбу з корупцією понад 4 мільярди гривень. Це мало чи багато? Ми витрачаємо на український спорт 2 мільярди гривень – удвічі менше, ніж на боротьбу з корупцією, на лікування онкохворих дітей – 100 мільйонів гривень, що в 40 разів менше, ніж на боротьбу з корупцією, на підтримку молодіжного житлового будівництва – 40 мільйонів гривень, що у 100 разів менше, ніж на боротьбу з корупцією.

Шановні колеги, якщо говорити відверто й чесно, без популізму: якщо ми хочемо боротися з корупцією, треба усунути державу від регулювання суспільних відносин. Хочемо побороти корупцію в медицині – давайте введемо страхову медицину. Хочемо побороти корупцію у пенсійному забезпеченні – давайте запровадимо накопичувальну пенсійну систему, про яку ми багато говоримо. Хочемо побороти корупцію в державному секторі – давайте наберемося сміливості та внесемо в зал законопроект про зняття мораторію на приватизацію державних підприємств і продамо державну власність. Хочемо побороти корупцію в земельній сфері – давайте врешті-решт внесемо законопроект і запровадимо ринок землі. Це буде справжньою боротьбою з корупцією, а не тією псевдоборотьбою певних політиків з метою здобуття політичних балів (*Оплески*).

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Мустафа Найєм. Будь ласка.

НАЙЄМ М.-М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги, сьогодні в цьому залі дуже багато говорять про прозорість. Я хочу нагадати, що ми досі не маємо декларацій тих людей, які стоять за «Роттердам+». У нас немає декларації Рената Ахметова, який утримує дві фракції в парламенті, Ігоря Коломойського, якому ми віддали 157 мільярдів людських грошей. Ніхто в цьому залі не запитує про їхні декларації. У нас немає декларацій Дмитра Фірташа, який стоїть за газовидобувною сферою. Досі ніхто не запитав про декларацію Дмитра Фірташа. Досі не відомо, кому ми віддали Юзівку. Ні в кого немає декларацій людей, яким ми віддали Юзівку.

У мене головне запитання до людей, які сьогодні вимагають скасовувати ці поправки. Звертаюся по іменах. Пане Артуре Герасимов, пане Максиме Бурбак – лідери фракцій БПП і «Народний фронт», пане Петро Порошенко, Арсенію Яценюк, Ірино Геращенко, Ірино Луценко, Генеральний прокуроре Луценко, скажіть, будь ласка, що сталося за рік? Рік тому ви виходили в кулуари і кричали, що це битва за справедливість, і що поправки правильні. Чому ви тепер вимагаєте

їх скасувати? Вас вилікували? Можливо, щось із вами сталося? Ні! Це рабська психологія, це рабська влада, якій потрібен хтось із-за океану або із Заходу. Ніякої різниці між Януковичем і ними немає. Янукович чекав вказівок від Путіна, Байдена або від хана.

Я сподіваюся, що нове покоління, яке візьме владу в цій країні, не озиратиметься ні на Схід, ні на Захід, ні на Північ, ні на Південь, а слухатиме своїх громадян, активістів і провадитиме свою політику. Якщо немає мізків у голові, щоб чути своїх журналістів і активістів, тоді, справді, треба слухати когось із Заходу. Це приниження країни, приниження парламенту, влади і всього, що зроблено за три роки.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, залишилося 2 хвилини. Заключний виступ Мельничука Івана Івановича. Потім я надам слово для репліки Максиму Бурбаку та Ірині Геращенко по 1 хвилині.

Увімкніть мікрофон Івана Мельничука, будь ласка.

МЕЛЬНИЧУК І.І., член Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (одномандатний виборчий округ № 14, Вінницька область, партія «Блок Петра Порошенка»). Прошу передати слово Олегу Степановичу Барні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. З трибуни, будь ласка.

БАРНА О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (одномандатний виборчий округ № 167, Тернопільська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Слава Ісусу Христу! Я як член Комітету з питань запобігання і протидії корупції заявляю: побороти корупцію вибірково неможливо, бо вибіркова боротьба з корупцією – це і є корупція. Вибіркове електронне декларування не допоможе побороти корупцію, воно робить з нього кіно. Можливо, коли ми говоримо про громадські організації, наші західні партнери не розуміють, наскільки спотворена діяльність деяких громадських організацій, які, отримуючи певні кошти, працюють на замовлення, є агентами зовнішнього впливу. Активісти з громадських організацій, які працюють нібито безкорисливо, безкоштовно, їздять на елітних машинах, здійснюють акції на замовлення.

Водночас треба зрозуміти, що громадська організація, така як ПРООН, дала можливість через псевдотендерну комісію виграти тендер на розробку системи електронного декларування сумнівній фірмі «Міранда», результатом чого став неякісний електронний продукт. Через цих псевдоактивістів вкрадено гроші уряду Данії через естонську фірму.

Хочу сказати тим, хто говорить про боротьбу з корупцією, особливо тим, хто їздив на святу землю на запрошення патріарха: ви, певно, трохи помилилися адресою, сплутавши патріарха з біглим олігархом, але ви праві в тому, що каятися треба – за гріхи з Лазаренком, за гріхи з газовими угодами, за розвал армії та розпродаж зброї.

Я звертаюся до всіх: щоб побороти корупцію, ми повинні об'єднатися – суспільство, влада, правоохоронні органи і громадські організації. Але за будь-яких обставин порядна, чесна людина не має боятися заповнювати електронну декларацію. Електронну декларацію бояться заповнювати брехуни й популісти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Запрошую до виступу Ірину Геращенко, 2 хвилини. Потім – слово для репліки Максиму Бурбаку, 1 хвилина (*Шум у залі*). Будь ласка, пані Ірино.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Я завжди стійко вислуховую всі виступи представників вашої фракції. Думаю, і ви, шановний пане, якимось послухаєте.

Шановні колеги, безумовно, в сесійному залі є депутати з дуже різною пам'яттю і дуже по-різному заглиблені в парламентську роботу. Є, наприклад, представники фракцій, які навіть не знають лідера своєї фракції. Це дуже символічно засвідчує як вони працюють у парламенті. Але є народні депутати, які можуть згадати, як відбувалося голосування.

Нагадаю, що законопроект про е-декларування, дуже важливий, відповідальний, мав одну жахливу норму – він стосувався українських військовослужбовців. Сесійний зал зробив помилку, не виключивши під час першого голосування саме цю норму, вимагаючи від дітей, 19-річних хлопчиків, які захищають країну на кордоні, скласти зброю

і бігти заповнювати е-декларації. Я не згадуватиму, як два роки тому працював цей сайт. Жоден присутній у цьому залі, зокрема палкі антикорупціонери, не могли місяцями заповнити декларацій. Власне, тоді ми мали виправити нашу помилку, тому що закон був неідеальним, взявши до уваги неідеально працюючий сайт.

Підніміть руки, хто з першого разу два роки тому заповнив декларацію. Кілька людей заповнили, я вас вітаю з цим. Ми повинні були дати можливість військовослужбовцям воювати, справді, дітям, які в 19 років взяли на себе відповідальність за захист країни, і не заповнювати декларацій.

Виправляючи цю помилку, ми пішли на компроміс, врахувавши вимогу однієї з фракцій коаліції та депутата, який тут щиро виступив зі своєю позицією, проголосувавши за цю норму. У політиці дуже важливо вміти виправляти власні помилки і вибачатися, а також працювати командою. На жаль, дехто цього так і не навчився за три роки, так само, як не запам'ятав прізвища лідера фракції, в якій працює (*Шум у залі*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово для репліки. Максим Бурбак. Будь ласка, 1 хвилина.

БУРБАК М.Ю. Шановні колеги, ми почули яскравий виступ знавця рабської психології, який за три роки перетворився на раба депутатського мандата (*Оплески*), який тут весь час паплюжить владу, сидить у коаліційній, у провладній фракції, не може звідти вийти, розказує, який він чесний і хоробрий.

Я пишаюся тим, що я в команді «Народного фронту», лідер якого Арсеній Яценюк у 2014, 2015, 2016 роках робив усе, щоб були створені нові антикорупційні органи, щоб депутати подавали е-декларації та звітували перед суспільством.

А щодо байденів та всіх інших, яких він тут згадав, можу нагадати, що ви з Америки не вилазите (*Оплески*), де паплюжите нашу країну. Ви зверталися до Євросоюзу, щоб нам не давали безвіз. Це не наступ на антикорупціонерів, це наступ на свободи всіх громадян України. Покайтеся у Страсний тиждень і перестаньте їсти один одного!

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, поясню логіку. Зараз будуть заключні виступи авторів і комітету. Потім я поставлю на голосування обидва законопроекти. Висновок комітету – прийняти за основу.

Увага! Я провів політичні консультації та відчуваю, що ми можемо прийняти рішення щодо законопроектів № 8120, № 8120-1 про відтермінування. Колеги, я поставлю цю пропозицію на голосування після даного законопроекту.

Дехто каже, що не зовсім розуміє, яка послідовність, тому повідомляю: після голосування даного законопроекту я ще раз поставлю на голосування пропозицію про включення до порядку денного для прийняття рішення законопроектів № 8120, № 8120-1 Герасимова і Лещенка про відтермінування. Думаю, хоча б на це ми зможемо вийти. Вивчіть цю позицію і підготуйтеся до голосування.

Заключне слово від авторського колективу – Іван Крулько, потім – Ірина Луценко, від комітету – Юрій Савчук. Три заключних слова, і переходимо до голосування.

Будь ласка, пане Іване.

КРУЛЬКО І.І. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги, ми маємо на столі два законопроекти. Обидва – і законопроект № 6271, і президентський № 6674 проаналізувала Венеціанська комісія. Є висновок. Що написано у висновку Венеціанської комісії? Законопроект № 6271 розв’язує проблему, розв’язує її правильно, за нього треба проголосувати.

Президентський законопроект № 6674 розкритикований Венеціанською комісією, яка зазначила, що його прийняття ще більше погіршить можливості для контролю, сприятиме репресіям проти громадських активістів і громадських організацій, які борються з корупцією. Давайте вибирати.

Нам кажуть: а навіщо ми слухаємо, що говорить Захід? Немає проблем, але будьте такими ж твердими, як тоді, коли на вимогу МВФ підвищили тарифи, заморозили пенсії, загнали людей в борги. Будьте такими ж принциповими! Коли ліс-кругляк хочуть дозволити вивозити, де ваша принциповість? Чи захищаєте ви тоді інтереси України? А коли йдеться про те, що треба покарати громадських активістів, щоб їм помститися, тоді ми тверді й не повинні слухати нікого! Ось логіка, коли Україна виставляється в абсолютно непривабливому світлі.

З такою владою з нами ніхто не захоче говорити, і всі врешті-решт зрозуміють, що тільки її зміна може змінити ставлення до України всього цивілізованого світу.

А зараз, шановні колеги, дуже простий момент істини. Є два законопроекти – голосуємо за них. До речі, другий законопроект № 6271 за авторством депутатів із фракції «Батьківщина» та депутатів з інших фракцій розв'язує єдину проблему – повертає те, що було до прийняття тієї злочасної поправки, через яку колотило всю Україну стільки часу, і відмінює кримінальну відповідальність для тих, хто не встиг подати декларацію. Крапка.

Треба проголосувати законопроект з поправкою, яку озвучила Юлія Тимошенко і поставити крапку, перестати робити з України посміховисько, «позичати очі в Сірка», мовляв, ми такі хороші – ми хотіли, але не встигли. Ось момент істини. Тепер встигайте!

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. До заключного слова запрошується представник Президента України у Верховній Раді України Луценко Ірина Степанівна. З трибуни, будь ласка.

Юрій Савчук, ви наполягаєте на виступі? Не наполягає. Колеги, за 3 хвилини відбудеться голосування. Запросіть усіх до залу. Прошу підготуватися до прийняття рішення.

Будь ласка, пані Ірино.

ЛУЦЕНКО І.С. Шановні колеги! Шановне суспільство! Тут нам розказують про ганебну поправку, а я хочу нагадати всьому суспільству: щодня 35 тисяч військовослужбовців знаходяться на передовій. Це молоді люди, яким ми тією поправкою дали можливість не декларувати свої статки та майно, тому що вони захищають Батьківщину і не мають доступу до достовірної, коректної та повної інформації. Це для військовослужбовців. Питання про ганебність звільнення військовослужбовців від обов'язку декларування в той період звучить дуже контроверсійно (*Шум у залі*).

Зайдіть, будь ласка, в Інтернет. Розробники системи е-декларування розікрали гроші ПРООН. Така собі компанія «Міранда» (директор – Юрій Новіков) вивела в офшори через Естонію і Сполучені Штати Америки 140 тисяч доларів. Це інформація для любителів

США, про яких щойно сказав Максим Бурбак. Громадські організації використали ці кошти, не розробили нормального реєстру електронного декларування, в якому не встановлено функцій перевірки та аналізу. Не було передано сервери і комунікаційне обладнання. Це про те, що громадські організації повинні обов'язково звітувати, куди направляється технічна допомога на підтримку і боротьбу з корупцією в Україні.

Шановні колеги, давайте нічого не видумувати! Венеціанська комісія зробила легенькі зауваження, врахувавши які, ми разом з Реанімаційним пакетом реформ підготували президентські законопроекти до другого читання. Не треба вібрувати в останній день, коли потрапляєш у топ-50 депутатів, які не ходять на роботу. Вісім місяців законопроекти були готові до другого читання. Голосуймо!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, переходимо до прийняття рішення. Прошу всіх зайняти робочі місця і підготуватися до голосування. Нагадаю: щодо тих двох законопроектів, які ми розглядали, є рішення комітету про прийняття за основу. Я поставлю на голосування спочатку один, потім – другий. Який набере більшість голосів, той і буде прийнято за основу. Потім я поставлю на голосування пропозицію про скорочений строк підготовки до другого читання. Після цього я знову запропоную включити до порядку денного сесії для прийняття рішення законопроекти № 8120 і № 8120-1. Зрозуміла логіка? Переходимо до прийняття рішення.

Першою ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про запобігання корупції» щодо особливостей фінансового контролю окремих категорій осіб» (№ 6271) з поправкою, яку озвучила з трибуни автор законопроекту Юлія Тимошенко, за основу за рішенням комітету. Прошу проголосувати. Прошу підтримати.

«За» – 156.

Рішення не прийнято.

Наступною ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення відкритості для суспільства інформації про фінансування діяльності громадських об'єднань та використання міжнародної технічної допомоги» (№ 6674), внесеного Президентом

України, за основу за рішенням комітету. Прошу проголосувати. Прошу підтримати.

«За» – 157 (*Шум у залі*).

Я поставлю на повернення... (*Шум у залі*). Хто за те, щоб повернутися до розгляду цих законопроектів... Обговорення вже не буде, не піднімайте рук, колеги.

Ставлю на голосування пропозицію повернутися до голосування цих законопроектів. Прошу проголосувати. Прошу підтримати.

«За» – 222.

Я ще раз ставлю на голосування пропозицію повернутися до розгляду законопроектів № 6271 і № 6674. Прошу проголосувати. Прошу підтримати.

«За» – 218.

Я третій раз поставлю на голосування. Якщо не буде голосів, перейдемо до розгляду іншого законопроекту.

Я третій раз ставлю на голосування пропозицію повернутися до розгляду законопроектів № 6271 і № 6674. Прошу проголосувати. Прошу підтримати.

«За» – 220.

Колеги, я останній раз поставлю на голосування (*Шум у залі*). Якщо не буде голосів, наступною поставлю на голосування пропозицію про направлення в комітет на доопрацювання. Прошу підтримати пропозицію про повернення до розгляду законопроектів № 6271 і № 6674. Прошу проголосувати. Прошу підтримати.

«За» – 224.

Колеги, наступна пропозиція – повернути в комітет для підготовки на повторне перше читання. Прошу підтримати пропозицію повернути обидва законопроекти в комітет для підготовки на повторне перше читання. Прошу проголосувати. Прошу підтримати.

«За» – 223.

Колеги, щоб ми не втратили законопроектів, прошу сконцентруватися. Нам бракує трьох голосів. Я ще раз поставлю на голосування пропозицію направити в комітет для підготовки на повторне перше читання. Я прошу вас: не ганьбіть український парламент, щоб не були відхилені законопроекти. Прошу проголосувати за направлення обох законопроектів – № 6271 і № 6674 – у комітет для підготовки на

повторне перше читання. Прошу проголосувати. Колеги, кожен голос важливий. Прошу підтримати.

«За» – 221.

Наступна пропозиція – направити суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання.

Ставлю на голосування пропозицію направити обидва законопроекти – № 6271 і № 6674 – суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання. Колеги, прошу всіх сконцентруватися. Не вистачає кількох голосів. Прошу підтримати, щоб законопроекти не було відхилено. Прошу проголосувати. Прошу підтримати.

«За» – 225.

Одного голосу не вистачило. Підійшов один депутат. Колеги, займіть робочі місця. Я ще раз ставлю на голосування пропозицію направити обидва законопроекти – № 6271 і № 6674 – суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання. Не виходьте, будь ласка, зайдіть до залу. Прошу проголосувати цю пропозицію. Уважно, колеги, кожен голос важливий. Прошу підтримати.

«За» – 215.

Я ще раз поставлю, третій раз... (*Шум у залі*). Колеги, законопроекти [№ 6271](#) і [№ 6674](#) відхилено.

Прошу всіх зайти до залу. Я провів консультації, більшість фракцій підтвердили, що проголосують за включення до порядку денного та розгляд законопроектів № 8120 і № 8120-1 про відтермінування на три місяці подання електронних декларацій. Автори – Лещенко і Герасимов. Колеги, давайте проголосуємо.

Ставлю на голосування пропозицію про включення до порядку денного сесії та розгляд проекту Закону «Про внесення змін до Прикінцевих положень Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо особливостей фінансового контролю окремих категорій посадових осіб» (№ 8120, № 8120-1). Щодо них обох є рішення комітету, ми зможемо їх розглянути. Прошу проголосувати. Прошу підтримати.

«За» – 210.

Останній раз поставлю на голосування. Колеги, прошу змобілізуватися. Це включення до порядку денного сесії. Прошу проголосувати. Прошу підтримати.

«За» – 214.

Колеги, ми... (*Шум у залі*). Ні, колеги, ми завершили.

Колеги, ще поставлю на голосування пропозицію про включення до порядку денного і розгляд законопроектів № 8209, № 8209-1. Прошу проголосувати. Прошу підтримати. Законопроекти підтримані більшістю голів фракцій.

«За» – 191.

Рішення не прийнято.

Колеги, ми завершили (*Шум у залі*). Добре, ще раз поставлю на голосування.

Ще раз ставлю на голосування пропозицію про включення до порядку денного і розгляд законопроектів № 8209, № 8209-1. Наголошую: пропонується скасувати е-декларування для громадських активістів, провести повну декриміналізацію. Це саме те, про що ми заявляли на всіх ефірах. Законопроект ініційований, розроблений і підписаний мною, підписаний головами чотирьох фракцій парламенту. Прошу підтримати пропозицію про включення до порядку денного для прийняття рішення законопроектів № 8209, № 8209-1. Прошу голосувати і підтримати. Це останнє голосування. Давайте змобілізуємося. Прошу проголосувати. Прошу підтримати.

«За» – 198.

Рішення не прийнято.

Колеги, скажу відверто, що це один із тих днів, коли мені, на жаль, соромно за рішення, прийняті Верховною Радою України. Це повна невідповідність голосування в залі заявленому нами на ефірах.

Ми розглянули блок питань, включених до порядку денного. Обговорення завершено. У нас попереду ще багато питань із блоку самоврядування, екологічного блоку. Ми не маємо права затягувати їх розгляд.

Наступний на порядку денному – проект Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо забезпечення відкритості для суспільства інформації про фінансування діяльності громадських об'єднань та використання міжнародної технічної допомоги»

(№ 6675). Перепрошую, комітет зняв його з розгляду. Наступний – Закон «Про службу в органах місцевого самоврядування» у новій редакції з пропозиціями Президента України (проект № 2489).

Мені доповіли, що дві фракції вимагають відповідно до статей 6, 34 Регламенту Верховної Ради України запросити завтра на пленарне засідання керівника Спеціалізованої антикорупційної прокуратури Назара Холодницького, директора Національного антикорупційного бюро України Артема Сергійовича Ситника та Генерального прокурора України. Колеги, я змушений поставити на голосування пропозицію, що пролунала.

Відповідно до статей 6, 34 Регламенту Верховної Ради України ставлю на голосування пропозицію запросити на пленарне засідання Верховної Ради України в середу на 12 годину керівника Спеціалізованої антикорупційної прокуратури Назара Холодницького, директора Національного антикорупційного бюро України Артема Ситника. Прошу проголосувати. Прошу підтримати. Достатньо 150 голосів.

«За» – 247.

Рішення прийнято.

Повідомляю керівникам Спеціалізованої антикорупційної прокуратури та НАБУ, що вони мають завтра прибути до сесійного залу о 12 годині, ми узгодимо це детально.

Оголошую розгляд наступного питання порядку денного – Закону «Про службу в органах місцевого самоврядування» у новій редакції з пропозиціями Президента України (проект № 2489). Це скорочена процедура, зможемо розглянути до перерви. Нагадаю, що розгляд відбудуватиметься за спеціальною процедурою: доповідь керівника комітету, потім – доповідь представника Президента України у Верховній Раді України, потім – запитання і голосування.

Запрошую до доповіді голову підкомітету Комітету з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування Шкрум Альону Іванівну. Будь ласка.

ШКРУМ А.І. Доброго дня, шановні колеги! Сподіваюся, що незважаючи на такий прикрий початок дня у Верховній Раді, ми зможемо все-таки прийняти сьогодні Закон «Про службу в органах

місцевого самоврядування». Парламент прийняв законопроект за основу, у другому читанні та в цілому 9 лютого 2017 року. Колеги, вдумайтеся: більше року тому, коли ми виконали свої міжнародні зобов'язання, Коаліційну угоду і програму уряду. Закон «Про службу в органах місцевого самоврядування» міг дати можливість розвиватися місцевому самоврядуванню і відділити нарешті політику від служби в органах місцевого самоврядування, врегулювати питання пенсійного забезпечення, оплати праці, запровадити посаду керуючого справами у великих містах та багато іншого, про що ми говорили.

Ви знаєте, наскільки цей закон важливий для місцевого самоврядування? Депутати-мажоритарники майже рік, як і я, чують прохання про якнайшвидше розблокування цього закону. Після того, як Верховна Рада прийняла закон 7 лютого 2017 року, Президент України, на жаль, заветував його 22 березня 2017 року і повернув до Верховної Ради з двома невеличкими пропозиціями.

Першу пропозицію ми розглянули в комітеті, і винесли з комітету чотири пропозиції до важливого Закону «Про службу в органах місцевого самоврядування». Я озвучу кожен з чотирьох пропозицій, рішення комітету по кожній, більшість з яких технічні, і проситиму Верховну Раду України і зал розблокувати нарешті цей закон, проголосувавши за кожен «за» або «проти» 226 голосами, після цього – ще раз проголосувати закон і направити на підпис Президенту, щоб виконати нарешті наші зобов'язання перед місцевим самоврядуванням.

Перша пропозиція комітету фактично відтворює пропозицію, внесену Президентом України під час вето закону, і визначає розмір посадових окладів службовців місцевого самоврядування відповідно до прожиткового мінімуму, а не до мінімальної заробітної плати. З цією пропозицією комітет погодився і пропонує її підтримати.

Друга пропозиція. Це технічна поправка про зміну дати набрання чинності Законом «Про службу в органах місцевого самоврядування». Оскільки комітет завершив роботу над законопроектом більше року тому, я прошу пана Власенка від імені комітету виступити і запропонувати нову дату набрання чинності Законом «Про службу в органах місцевого самоврядування» – мабуть, уже з 1 вересня 2018 року, якщо нам вдасться сьогодні його прийняти, на що я дуже сподіваюся.

Третя пропозиція найбільш резонансна. Пропонується встановити, що внесення міським головою кандидатури на посаду заступника

здійснюється за результатами конкурсу, хоча заступники не є службовцями місцевого самоврядування, це політичні посади. Порядок проведення такого конкурсу затверджуватиметься міською радою. Це поправка народного депутата Олексія Гончаренка. Щодо цієї найбільш резонансної поправки комітет не прийняв рішення, не дійшов згоди, тому я проситиму визначитися Верховну Раду України.

Четвертою пропозицією передбачається включити до «Прикінцевих та перехідних положень» низку технічних положень про внесення змін до законодавчих актів, що впливають із тексту прийнятого закону. Комітет погоджується з цією пропозицією.

У разі повторного прийняття закону прошу доручити профільному Комітету з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування під час підготовки на підпис Голові Верховної Ради здійснити спільно з Головним юридичним управлінням Апарату Верховної Ради України техніко-юридичне доопрацювання. Колеги, я дуже сподіваюся, що ми розблокуємо закон.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Запрошую до співдоповіді голову комітету Сергія Власенка. Увімкніть мікрофон Сергія Власенка з місця. Будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую, Андрію Володимировичу. Я дуже коротко. Альона Іванівна зазначила, що комітет розглядав зауваження Президента майже рік тому, і тоді ми пропонували дату набрання чинності – 1 вересня 2017 року, але сьогодні можемо говорити про 1 вересня 2018 року. Це абсолютно технічна норма.

Я дуже сподіваюся на підтримку закону сесійним залом, оскільки він дуже потрібен органам місцевого самоврядування. На нього чекають обласні, районні, міські, сільські, селищні ради, сільські, селищні, міські голови, щоб почати нормально функціонувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу записатися на виступи: два – за, два – проти.

Від «Блоку Петра Порошенка» – Рибак Іван Петрович. Будь ласка.

РИБАК І.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи (одномандатний виборчий округ № 202, Чернівецька область, партія «Блок Петра Порошенка»). Прошу передати слово колезі Ірині Степанівні Луценко.

ЛУЦЕНКО І.С. Колеги, прошу підтримати пропозицію Президента, яку він вніс, ветоуючи закон, і залишити пропозицію Олексія Гончаренка. Ми підтримаємо закон із пропозиціями Президента України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від «Самопоміч» – Підлісецький Лев Теофілович.

ПІДЛІСЕЦЬКИЙ Л.Т., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Прошу передати слово Любомиру Зубачу.

ЗУБАЧ Л.Л., член Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Фракція «Самопоміч». Вето – це конституційний механізм, наданий Президенту як Главі держави, щоб бути гарантом Конституції, дотримання прав і свобод. Вето – це не про бажання, вето – це про право, про закони і про правову державу. Що ми бачимо в даній ситуації? Класичний приклад зловживання з боку Глави держави своїм конституційним правом. Чому?

Перше. Вето цілком необґрунтоване. Якщо ви подивитесь висновки експертів Ради Європи, Асоціації міст України, навіть нашого Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради, то всі вони одноголосно стверджують, що запровадження конкурсів на посади заступників міських голів – це абсурдна річ, оскільки не відповідає ні здоровому глузду, ні європейській практиці. Зрештою, заступники міського голови – це виборні посади, вони ніколи не проходили конкурсів. Такого немає в жодній країні світу.

Друге, на що я хочу звернути увагу. Доповідачка сказала, що закон прийнято більше року тому. Вето було накладено з тієї причини, що нібито потрібен конкурс. Нагадаю, що паралельно протягом року Президент України проштовхнув у сесійному залі зміни до Закону «Про державну службу», якими ліквідовано конкурс для голів місцевих державних адміністрацій. Це подвійні стандарти, оскільки для місцевого самоврядування конкурс нібито потрібен у частині виборних посад, а для голів підпорядкованих йому місцевих державних адміністрацій – не потрібен.

Наша пропозиція – підтримати Закон «Про службу в органах місцевого самоврядування», але за виключенням пропозиції депутата Гончаренка.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Від «Народного фронту» Леонід Ємець.

ЄМЕЦЬ Л.О., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (одномандатний виборчий округ № 221, м. Київ, політична партія «Народний фронт»). Прошу передати слово Олені Бойко. Дякую.

БОЙКО О.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Шановні друзі! Я нагадаю вам далекий 2015 рік, коли уряд Яценюка розпочав реформу державної служби. У ті далекі й складні часи це було дуже амбіційно, але дуже потрібно для реформи державного управління. Ми прийняли Закон «Про державну службу», а от Закон «Про службу

в органах місцевого самоврядування» досі заблокований. Дуже просимо підтримати його. Чим він дуже важливий?

Уже чотири роки, з 1 квітня 2014 року, триває реформа місцевого самоврядування, започаткована за ініціативою уряду Яценюка, під назвою «децентралізація». Служба в органах місцевого самоврядування – це, по суті, інструмент цієї реформи. Нам треба розв'язати руки, дати дієвий інструмент органам місцевого самоврядування, щоб вони могли ефективно служити на благо територіальних громад. Сильна громада – сильна держава. Дайте, будь ласка, таку можливість органам місцевого самоврядування. Підтримуємо закон і просимо підтримати колег з інших фракцій.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Від «Батьківщини» Сергій Євтушок.

ЄВТУШОК С.М. Фракція «Батьківщина», Рівненщина. Шановні колеги! Нагадаю, що нашою спільною перемогою було прийняття в стінах парламенту Закону «Про службу в органах місцевого самоврядування». Багато службовців, які працюють в органах місцевого самоврядування, дуже чекали на такий закон. Ми тішилися з його прийняття, але Президент вніс поправки і вчергове направив до парламенту.

З деякими поправками ми можемо погодитися. Але ті, які працювали в органах місцевого самоврядування (я знаю, що в залі є колишні міські голови) категорично не можуть погодитися з пропозицією, що внесення міським головою кандидатури на посаду його заступника здійснюється виключно за результатом конкурсу, порядок ведення якого затверджуватиметься міською радою.

Хто не відчув, працюючи в місцевих радах, що таке орган, який має допомагати міському голові, а не блокувати його роботу, той не зрозуміє, що це за поправка. Насправді цією правкою пропонується заблокувати роботу деяких міських рад, де у міських голів немає контролю над більшістю. Фракція «Батьківщина» підтримає закон за виключенням саме цієї поправки.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від позафракційних депутатів Андрій Ілленко, поки ми проводимо консультації. Будь ласка, 2 хвилини.

ІЛЛЕНКО А.Ю., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (одномандатний виборчий округ № 215, м. Київ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Свобода»). Всеукраїнське об'єднання «Свобода». Інформую Верховну Раду, що зараз під її стінами відбувається багатотисячна акція – Марш сили нації «За українське майбутнє – без олігархів!», яку організували об'єднані сили націоналістів: Всеукраїнське об'єднання «Свобода», «Національний корпус», «Правий сектор» та інші.

Ця акція має дуже чіткі вимоги насамперед до Верховної Ради: розглянути й ухвалити антиолігархічний пакет докорінних перетворень. Ці законопроекти, мета яких – знищити в Україні корінь зла, корупції, слабкості, бідності, тобто олігархічну систему, роками лежать у Верховній Раді без жодного руху та розгляду. Осередком цієї олігархічної системи, власне, і є нині Верховна Рада України.

Ми вимагаємо ухвалити антимонопольне законодавство, антиофшорне законодавство, законодавство, що поверне нам контроль над вітчизняною енергетикою, закон про імпичмент Президента, тому що це необхідно, щоб у нас не було царів, закон про відкликання депутатів, як Верховної Ради, так і місцевих рад. Власне, для того, щоб у нас були нові правила гри, нам треба нарешті ухвалити нове виборче законодавство, розглянути у другому читанні проект Виборчого кодексу. Треба дотримуватися зобов'язань, які взяла на себе Верховна Рада.

Ми залишаємо за собою право діяти всіма методами, щоб добитися результату – звільнити Україну від олігархічного диктату. Ми будемо продовжувати наші акції, наш багатотисячний марш прямуватиме до Адміністрації Президента, тому що ми розуміємо, що Президент є головним олігархом у нашій країні. Ми продовжимо боротьбу на місцях, щоб Україна була сильною, вільною, без холопа і без пана, щоб Україна була для всіх українців, для всіх громадян, а не лише для купки олігархів, які її обдирають.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, обговорення завершено. Під час обговорення я провів нараду, ми визначилися щодо голосування. Продовжую засідання на 15 хвилин. Прошу всіх зайти до залу. Переходимо до прийняття рішення. Прошу голів фракцій запросити депутатів до залу. Спочатку проголосуємо поправку Гончаренка, тільки після цього я поставлю закон на голосування щодо прийняття в цілому.

Надаю слово Гончаренку, щоб він пояснив суть і логіку своєї поправки. Запросіть депутатів до залу, підготуйтеся до голосування. Гончаренко. Будь ласка, з трибуни, 1 хвилина.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую. Фракція БПП, Одеська область. Шановні друзі, про що йдеться? Дуже часто заступники міського голови виявляються людьми абсолютно не фаховими і не професійними. Що запропонував Президент, наклавши вето, і що я запропонував у своїй поправці, щоб врахувати пропозиції Президента?

Для вирішення цього питання треба запровадити конкурс, як ми робимо майже всюди, щоб і заступники міського голови проходили цю процедуру, щоб на цю надзвичайно високу посаду обиралися тільки люди, які довели свою фаховість, а не просто політичні призначенці, друзі, куми, водії чи будь-хто, хто збирає гроші. Це перше.

Друге надзвичайно важливе питання. Якщо ми не проголосуємо цю поправку, то опинимося в ситуації, коли знову отримаємо вето Президента і втратимо цей надзвичайно важливий закон.

Прошу всіх, хто підтримує місцеве самоврядування, хто хоче вирішити це питання: нехай ця норма для когось здається дискусійною чи недискусійною, але ми повинні нарешті прийняти цей надзвичайно важливий закон, бо його чекають у всіх ваших округах, селах, селищах, містах. Ми не зможемо прийняти його остаточно, якщо не буде підтримки Президента і розуміння, що він його підпише.

Прошу вас підтримати мою поправку, вона повністю відповідає позиції Президента, яку він висловив, заветувавши закон. Ми зможемо отримати новий, європейський...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку народного депутата Гончаренка, яку він щойно озвучив з трибуни Верховної Ради України. Прошу проголосувати. Прошу підтримати.

«За» – 81.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування Закон України «Про службу в органах місцевого самоврядування» у новій редакції з пропозиціями Президента України (проект № 2489, доопрацьований) щодо прийняття в цілому. Прошу проголосувати. Прошу підтримати.

«За» – 133.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування наступну пропозицію – направити в комітет на доопрацювання. Колеги, обговорення завершено. Дуже прошу вас об'єднатися, зайти до залу (*Шум у залі*). Колеги, ми з головою комітету детально обговорили послідовність наших дій. Я дію відповідно до Регламенту, із послідовністю, яку ми узгодили з авторами і комітетом. Ми можемо об'єднатися і направити закон у комітет на доопрацювання.

Прошу всіх зайти до залу, за 30 секунд я поставлю на голосування пропозицію направити закон у комітет на доопрацювання. Ми зможемо довкола цього об'єднатися.

Віце-прем'єр-міністр України Геннадій Зубко. Будь ласка.

ЗУБКО Г.Г., *віце-прем'єр-міністр України – міністр регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України*. Шановні колеги! Саме цей закон дуже важливий для органів місцевого самоврядування, щоб була можливість залучати до роботи фахівців. Багато народних депутатів розробляли законопроект, витрачено багато часу. Пропоную повернути його в комітет на доопрацювання, щоб не втратити всю виконану роботу. Пропоную підтримати пропозицію повернути закон у комітет на доопрацювання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, я поставлю на голосування пропозицію направити закон у комітет на доопрацювання. Якщо не буде голосів, закон буде відхилено, оскільки комітет і є суб'єктом права законодавчої ініціативи.

Ставлю на голосування пропозицію направити Закон України «Про службу в органах місцевого самоврядування» (проект № 2489) у комітет на доопрацювання. Прошу проголосувати. Прошу підтримати.

«За» – 190.

Рішення не прийнято.

Закон України «Про службу в органах місцевого самоврядування» (проект [№ 2489](#)) відхилено, що дає змогу розробити новий законопроект. Я знаю, що є ґрунтовні напрацювання, сподіваюся, що комітет зможе виконати цю роботу.

Колеги, у нас був важкий початок дня. Нагадаю: після обіду будемо розглядати надзвичайно важливий законопроект [№ 6466](#), а також блок питань щодо екологічної політики. Прошу всіх о 16 годині прийти до залу для продовження нашої роботи.

Ранкове засідання Верховної Ради України оголошується закритим. О 16 годині прошу всіх прийти до залу.

Дякую.